

שיחול השכל המלך אצלו להורות אותו ולישרו ולהתחבר אצלו כל עת אשר ישאר הסדר
ההוא, וכאשר יפסד הסדר יפרד ממנו, וכמדומה לכסיל כי השכל צריך למאכל ולמשתד
ולריות בעבור שרואה אותו כ"י הוא מתמיד בהתמדתם נפרד בהפרדם, ואיננו כן,
אכן הענין האלהי מטיב לכל רוצה הטוב, ובעת שיסתדר דבר ויכון לקבל הנהגתו
לא ימנע ממנו להאציל עליו אור והכמה ודעת, וכאשר יפסד סדרו לא יקבל האור
ההוא ויהיה הפסדו. והתעלה הענין האלהי מהשיג אותו שני או הפסד, וכל מה
שיש

אוצר נחמד

שאלת הכל היא זאת, ועל כל פנים אנו מודים שגלגל שיש
כאן גוף מורכב מארבעה יסודות הנרכסם כחלוי לאדם ומדוי
כחופי ההרגשות ושאר הכחות, כמו כח המחשבה והמדת
ושאר כחות, לא יזויר ענין האדם: לענין יותר נעלה
מענין ההכחות. ר"ל שאע"פ שאף הכחות להם כחות חלו,
אמנם אין ערך ואין זמיון להם לפי מה שזכרנו שיש
יותר דקים ורזים לקבל נשמת האדם מה שאין כחות בעלי
חיים, וזמו שכתב הרמב"ם בפרק שני משמנה פרקים בנאמר
שאין כח הן (ד"מ) שכתב הוא כח הן בנאדם, שכתב הן
שכתב פעולתו מנשם הנשך זה פעולתו מנשם האדם: והיה
ראוי שיחול השכל המולך אצלו. כי כבר הסכימו הקדמונים
במדותיו, כמו רוצה או אומר וקדומה לזה לא יתכן שיהיה
השכל שלם אצלו כי עניני בני אדם בשלמים לרבים שיבי
מדותם נבדלים ממדות בעלי חיים: הסדר ההוא. כמות
האדם ובריאותו: וכאשר יפסד הסדר. כשיגיע לזוה ספסל
לגוף האדם הן מלד חלישות כחופי הן מלד העדר דברים
הסקיימים את הגוף עד שיקפצו כחופי ככה יפסד שכל האדם
בעצום: וכתבנו להכסיל. כמסיל חושב כי השכל
צריך למאכל ומשחה. הנה בעבור שרואה כי כל עוד
שפאדם אוכל וזוהה מלא רוח חמה וכשיעדרו ממנו פעולות
אלו לבו על עומד וזוה כחוס כבוד אין הן, ומתרחק שרואה
שאלה האוכל וזוהה מלא רוח חמה וזכאיו אוכל וזוהה מלא
כזהמה ושכל נפרד ממנו עתה נפרדת מהכל ומשחה, להרחיק
ענינו יסופו הכסיל ששכל לרין לחאלל ומשחה: ואיינו כן.
הנה הכסיל לא יבין את זאת: אכן הענין האלהי מטיב
לכל רוצה וכו'. ר"ל ודאי שלגמט אל א"ל לא אכילה ולא
שחיה ולא שאר עניני נזק בגוף, אמנם הכל ית' נדינת
השדו לא ימנע נשמת קדושה נאלמת מויו כבודו לרנקה בחומר
בגופי כשהגוף הזה מוכן לקבל נשמת שדי רוחנית וזה הנשמה
הנה על בגוף ומנסה לחוש נדעם ונכבדים, אמנם השכל
מנין שזה השכל אשר כותב נבדל מכל דבר מן השכל הנמדד
מן החומר כמו שיש נשמת האדם ערס נוהל אל בגוף אל
אחר מיחה בגוף, שאמנם שכל האדם וידועו מעורב עם
עניני גופיים, שכל שכלו וזויו אינו רק דמיון גשמי וכל
עניניו אינו רק כקרקע אל הקדש אל החומר וכשהשכל
מוחלס אל חולדו וכל אלו אינם רק מקיים גשמיים, אף
השכל והמדות אשר לחותי כשהגוף מן בגוף היא דיוק הרוחנית

קול יהודה

במעטו וכו': להורות אותו. בענין: ולישרו.
במעשה: למאכל ולמשתה. כנגד קרבני לחמי:
ולרית. כנגד רית ימומי: אכן הענין האלהי וכו',
לא וכן הענין. זוהה קח לי, כי היא ישרה בעיני
שמה ענין הנמשל אשר יתחיל מעשה להסכימו עם
המשל: אור החכמה והרעות. אפשר שהחכמה
היא העלית, והדעה היא הנשקרה כבודותי ועלמים,
כדברי גאור בן יקב (משלי ל') ולא למדתי חכמה
ודעת קדושים אדם: ויהיה הפסדו. יוסב הכתי
אל הדבר שפסדו סדרו, כי כאשר לא יקבל האור
ההוא ימשך הפסדו מכל וכל. ולאם עת לי שיאמר
ויהיה הפרדו, ויוסב הכתי אל האור כי יבא זה
הנמשל מכוון עם המשל שזכר בו למעלה, ולהתחבר
אלו כל עת אשר ישאר הסדר ההוא וכאשר יפסד
הסדר יפרד ממנו: והתעלה הענין האלהי מהשיג
אותו שני או הפסד. ר"ל שעת היונה נפרד ממי
שפסדו סדרו ומקבל הנהגתו הנה לא ישיגו ית' שני
או הפסד. ולא זכר הכלתי שני וההפסד אל השכל,
כי אמנם ישיגו שני באופן מה כשהפסד מן הגוף, כי
בגופו יבא חלה להתחבר עמו ובגפו יאל אר"כ
היונה שוכן לבדו ונשמה יחבו מאשר בתהלה. אמנם
הוא ית' שאין שום יחס כלל בינו לבין הברואים כדבר
המורה בראשון פ' ל"ו, אין להשוו בו שום השמות
אפילו מלד היחס. והוא דבר המורה בראשון פ' י"א
לאמר, ולא יתקנה יחוסו לזולתו, כי אין יחס בינו
ובין זולתו שישתמש בו היחס ההוא כמו שיתבאר,
פ"כ: בכל (ל"א ובל) ביד: וכו'. כבר עולה במהשנה
לחבר הדברים למעלה שאמר והתעלה הענין האלהי
מהשיג אותו שני. או הפסד בכל מה שיש כבוד
עבודת המעבודות, ומכאן וזוהה חושבתה חתרינה,
ותחיה הטובה שלא ישיגו שני מתחלק סדר העבודות
גם לא הפסד מהמדעם. אלא שהמקרים הדברים בנאמרו
פ"ח" נאמר בהם עבודה ה' ולחם אלהיך וכו' מורה
שזכרנו

שיש בסדר עבודה מהעבודות והקרבנות והקטורת והזמירות והמאכל והמשתה על תכלית הטהרה והקדושה, עד שנאמר בהם עבודת ה' ולחם אלהיך וזולתי זה, והכל כנוי לרצונו בסדר הטוב באומה והכהנים, וקבלו מנחתם על דרך הרמיון וחולו אצלם לכבוד להם, והוא נעלה ונקדש מן ההנאה במאכלם ובכשתיהם, אך מאכלם לנפשותם, כמו שעכול האצטומכא והכבד כאשר היה נתון, ואח"כ יתקן הצלול

אוצר נחמד

קול יודעה

זכרון עבודה ה' עולה כנגד אמרו למעלה עבודה מהעבודות, גם מה שאמר והכל כנוי לרצונו בסדר הטוב באומה והכהנים וקבלו מנחתם וכו' מורה הסכמה עם אמרו למעלה בסדר עבודה מהעבודות והקרבנות והמקטרת וכו'. על כל חזרתי לחזורי ועל פי המטה השני ראיתי להנדר כל הספור יהודי ולא יהיה לקחתו חזרו עם מה שלמעלה סימט. והטעם כזה כי כל מה שיש בסדר עבודה מהעבודות אשר יערכו בה כהנים ליום ישראלים: והקרבנות והקטורת והזמירות והמאכל והמשתה. כ"ל הקרבנות והקטורת על ידי הכהנים, והזמירות ע"י הלויים, והמאכל והמשתה גם ע"י ישראל אשר יזכו זבת שלמים לה' ומתקנו נטה זוכים גם המה, כשהם נעשים על הלכות הפרטה והקדושה אז נאמר בהם עבודות ה', כנגד מה שזכר עבודה מהעבודות: ולחם אלהיך. כנגד מה שזכר הקרבנות והזביו, וגם הזמירות כולל סעודה כדרך המלכים אשר בשיר ישמו יין. ואין כולל זה שום מיוחדת פן יתלה השמות נחמו יחז' כי הכל כנוי לרצונו בסדר המאכל באומה והכהנים, כנגד אמרו למעלה בסדר עבודה מהעבודות, והאומה תכלול ליום וישראלים, והכהנים כמשמטו, כי כנגד שלשה המדרגות דבר החזר כמו שזכרנו: וקבלו מנחתם. כנגד אמרו והקרבנות וכו'. וכל זה אינו רק ע"ד הרמיון וחולו אצלם ועיקר, ח"ל והוא נעלה ונקדש מן הדגנאה וכו' אך מאכלם לנפשותיהם, וכל כנוי קטון ומצנ הנפשי ע"פ הכתוב והשיעור אשר און מקר ומקן החכם המשער האמתי ית' בחנויה בלמי מושגת אללם ללורך השלמתה דבוקה האלהי ע"י המעשים המצויים אמרו ית' במלכתה המתקן לכל עבודתו, כמו שיזכר אחר זה קצת סדורו ע"י משלו אשר בשא על מצו של אדם כאשר דברש, ואין לו יחז' מכל זה הנאה של בלוס כי הוא נעלה ונקדש מן ההנאה וכו'. וכן הם דברי הראב"ע פ' נח, תלינה תלינה להיות השם מרית ולא אולי כי כן כתוב אשר חלב זבחימי ויחלו וכו', רק הפעם שקבל העולו וישרה לפניו כלדם המתיק ריה טוב והוא ערז וכו', ע"כ: כמו שעכול האצטומכא והכבד וכו'. רצם זיה שאין מכל מאכלנו הולך לבדו הוא הולך בחכמתו לתקן מצו שימקיים על ידי המשל הזה

אינו משיג רק אומנו, כשעדר כדר הקרבנות או אומנו אין בו כח לקבלו והבטוי משיג אומנו בלבד, כמו שכתבנו בסוף און עלה כשהם עשה מאחר שהיא רומית, אך און כנוף הסוף ראויו לקבל ע"פ נפש רומית מאחר שנספר קצורו וסדרו: בסדר עבודה מהעבודות. כל קרבן לפי עבודתו: והקטורת: סדר קטורת הסמים: והזמירות. סדר שיוי סמים ואומרים בביכ"ק: והמאכל והמשתה. מה שלטנו הכהנים בקרית הזה ושוק ואשר יחלו את המעלה ולא האדם: על תכלית הטהרה והקדושה. כלומר שאמרו על ועלה אוכל במשער, העריב שמא אוכל בחומה, כינוי כפרו אוכל בקדשים, עוד אמרו, בני בחולין, שישו בחומה, רבינו בקדוש טופל, הכי שמעלות סהסרה לריבם סהסיה קדשים: והקדושה. האילנה מקדשי קדשים לריבם סהסיה במקדש קדוש: עד שצאמר בהם עבודת ה' ולחם אלהיך. ובשכיל זה נקראים עבודת ה', כלומר סהסרה וקדושה, לא שצאמר ח"ל סוף המאכל ה' ולאילנה סוף קרבן: והכל כנוי לרצונו. כלומר מה שנאמר להם' שירוצו להם סהסיה על רצונו ה' על סדר הטוב שאשער: באומה. נעלה ישראל העובדים את ה' ביחלה ומכונים עמלם לקבל דעת עליון: והכהנים. עם הכהנים וישרם עומדים בניה ה' לעבוד עבודתם בקדושה: וקבלו מנחתם על דרך הרמיון. מה שנאמר שהק"מ מקבל מנחתם כענין שאמר וירח ה' את ריח הניחוח, והאמר (מלאכי ג') וערכם לסי' מנחת יסודם וכו', אינו מדובר רק בדרך משל, כשהוא עלמר שאזקן סק"מ עליהם כסדר המוכן להם מעבודה, או אומרים שסריה ניחוחם הכואו וערכם לו הנחה: והוא נעלה ונקדש מן ההנאה. הלא הזוכן בשמי שמי קדם און לו ענין ודמיון ניחוח לו הנאה משום ענין אף כי מן מאכל ומשתה, אך כשאלו משיגים שלמות או אומרים כניכול שום לתמו של הק"מ: אך מאכלם לנפשותיהם. זה המאכל שיוחם את מציאו הקרבן והכהנים שזוכים שישלחו גבוה ואילנים להם הענינים ואשר קדשים, וזוה שלם הקרבן כמו שזכרנו ח"ל שאין כפרה לנעלים אלא לא יחלו הכהנים שנאמר ואלו את אשר כפר כהם, מלמד שהכהנים אוכלים והבעלים מהכריס: כמו שעכול האצטומכא. סוף הקרבן (מאנען ב"ל) ושם יורד המאכל דרך הוטה. וכנה אמרו הראשונים כי המאכל מתעכל המוח האצטומכא ושלמה סדק אשר שיוחם ההנחה שמתעכל ונמנחה סוף דרך וירידים דקום אל יריר, ושם מתעכל עולו שני ושם נפרשים התלקים סמרים שגמים אל המרה, והדם נתקן עם, והוא הדק העולה משם עליו הלב, ושם נעלה שישו ויתקן הדם עם יומי, ואכל סהסיה עמנו יומי ון ומדוקק ועליו תבוא הנפש החיונית שגאדם. ומן הלב ועלה מיקף הדם דרך וירידים אל המרה כמות

על טוב הנצו לתמן החול עליו הנחה השכל לתקן עמינו בשלם שבפנים כמשער ביאורו. ועל ידי המשל הזה אלה רואה אח דברי הורה על קרבן ה' ולהמו אלה, כי אינם להנאה כלל רק לתועלת כלל האומה, כי הקרבנות

הצלול סמנו בלב, והצלול שבצלול ברוח, יתקן הלב והרוח והמוח כמוון ההוא, ויתוקנו גם כן כלי העכול ושאר האברים ברוחות ההולכות אליהם דרך הדפקים והעצבים והורידים. וכללו של דבר שיהיה המזן כולו מתוקן ומוזמן לקבול הגהגת הנפש המדברת אשר היא עצם נפרד קרוב לעצם המלאכים שנאמר בהם די מדרהון

עם

אוצר נהמר

המוח זש ומתעבל אל תפליה דקדוק, זש משכן הנפש השכלית וזיא נשמה האדם. על כן זיאמרו הקדמונים שהנשמות של זש ועשיית (רזוני זומתח) זחיונית ועשית. זומדוקקים זומר מן הקדמונים אמרו שהנפש אחת זיא נשמה שנתוח זומתח נמשכים אלו הכמות בכבוד זנגב, זומש' הרמב"ם נש"א מתמנה פרקים שקדים לפרקי אבות. זאך זיהיה משל הזכר עולה זש לפי דרך הראשונים. זכאמת שלאהרונים סיוס דרך אמר לגמרי, זוכרסד שנינו זתקון גוף האדם זוכרניו זני מעיו זגידיו מה של ידעו הראשונים כלל, זמ"א דרך הזכר זעש על כן כל האנושים: זיתוקנו גם כן כלי העיבור זכו' ברוחות ההולכות אליהם דרך הדפקים והעצבים והורידים. הנה הדופקים הם הגידים הקשים שגאדם הדופקים ככל רגע, זוכרסד הם המיזמים זש הגידים הדקים זיואלים מן המוח זמתפשטים ככל הגוף זומה כל ההרגשה אשר בגוף, זומתח ששם דקים מזל לא נשמים כשם הראשונים זש מאלים זא לא, זוכאנונים הרגישו שיש כשם חלל דק מזל. זוכרסדים הם גידים שדך זעלס דרס זורר אל סלב. זכל זש משה ראשון שחברו שדך הדופקים כרוחות סולסול אל כל האברים להאלי עליהם רוח חיים, זכנר זתבאר כנול כל זש, אלל דרס זוף מזחד השמאלי שכלל זמוקן דרך הדופקים אל כל חלקי הגוף זומש כוכב זולך דרך גידים ש עיט אל סלב, זמן זוף כוכב זומש מזחד כל עוד שהאדם זש, זכרסד שימות האדם זון כח לנב לשלח אח דרס אל הדופקים, זוא אחר מוחו זמאלים הדופקים קדים מגיל דרס מזלד שזאל דר קרוב גידים אשר דרך שם זורר דרס מאלו ללד סלב, זומתח זש כעטו הראשונים לומר שהדופקים מולכים, זוכרסדם לרובים זון כלן מקומם. זוכה אמר הזכר לפי דרכו ששם שזאפזומתח מעלת אח המוח זמתקיים זאוס זמן חקון סיוס נמשכו ברוחות מן סלב זומהו להקן הזאפזומתח עזמה, זן זבדמיון סיוס הוא אכילה סכהנים מעוש, זכס זיקל מיקן הראשון זש דמיון הזאפזומתח זוככד, זמן חקון עולה חיקון זומר מעולה ע"ז עכול האל אח הקדמות סהים דמות סעכול האחרון הנעשה מוח, זכמו שאו חלה הנשמה שגאדם זשולת רוחות דרך כל בגוף אל כל חלקי האדם זאל כלי העכול ששם, זן זתבאר רוח זלתי כשם האולת של המוח זשולת ששך קדוש ככלל האומה זככהנים עזמה סתקרינים הקדמות זואכילים שזירי הקדמות, זכס דומים ללי סעכול שגאדים: זכולרו של דבר. כלל המאכל שגאדם לוי סכס ותקון זיקבל האדם נשמות: אשר זיא עצם נפרד זכו'. זאש"ס שסאי זורס קדוש רוחניות נפרדת זמעלת הזכס מן החומר דומה למלאים, זדיין נותן שלא זתבאר נש האדם אל חומר האדם סכס סכסים, זכ כמו שזאמר על סתאכרים ש"א"ס שידור שם בני אדם ככפיסה אחת שזאמר די מדרסון עם

קול יהודה

עם המשכן וכליו והשפלים אליהם יחד כלם משלימים הערך והשיעור זשויו המזג הנאות לחול בו השכינה זישראל כמדובר והכל להנאתו ולבזמתו. אשם כי מעלמה זשויו כל מי זוף סיוס נמשך זש כמשל זכומשל מזל מעלמי הואו הערך כי סוד נשגב הוא זש זוףן לפסלנו מוצאו להשגתו. זוכה סיס דברים נכוחים מיוחדים על כל מוצאי פי אישוקרס"ח זגאלני"ז אשר הודישו עטב הרפואה נעולם, כי המאכל המתעכל שחלה באפזומתח זוממו אל הכבד זיובל ע"ז כורידים, שס זוסף להתעכל זפה זוכה לרס זואד הרק העולה במקום הואו ממנו הוא הרוח עזמו שומש לנפש הזומתח, אחרי כן מקלה הדס אל סלב זיובל, שס זיעכל זש זש זיעלה שס הקונו לזיווח זף זולו, זכנן זיעלה ששמו מזדקק זומר מן הראשון, זואו רוח מן להשגה עליו הנפש החיונית, ששם זשע מקצט של דס זיעלה מעלה מעלה אל מדרי המוח אשר שס זושלם עטולו עד זיווח זלול שפזלול דק מחספס כתפלות הזכות, זנחה עליו רוח ה' מן האד העולה כחומר, זואו רוח דשע להאש עליו הנפש הזשגת זוכרסד הזכר כי נראה שישלמו סעמיים על שדך הזס זא כל ההנהגה הזכר אל האברים עזמה זול מצג הגוף כלו לזיווח מתוקן זמוזמן לקבול ההנהגה הנפש המדברת זיא וכל הנחיה המזמן הואו מאומה: זח"א זיא זתקן הלב זומתח כמוון הרוא זיתוקנו גם כן כלי העיבור. זכס הזאפזומתח זוככד אשר הזכיר ראשונה, כי סעכול ראשיוו באפזומתח זוככד כחומר: זשאר זאברים. אשר כלם שמתלן אלו הזכרסס קח זכו, זש ברוחות ההולכות אליהם מן הדפקים. ר"ל דרך העורקים הדופקים הנמשכים מן סלב ועל זש זיובל הרוח החיוני לכל האברים: זהעצבים. זכס הגידים המתפשטים מן המוח לזורך החוש זכאמסה. זנראה זיווח שמשן הכחוד זידך עזכוני זעשוני (זאוב ז'), קרוב לדעת המפרשים שזכר שס סראש"ס, כזאמר רובי המפרשים אמרו כי עזכוני מלשון קדר, כרלו מימרי בגוף, ע"כ: זהורידים. זש העורקים הנלמי דופקים המתפשטים מן הכבד זכס זימרות להולך הדס אל כל חלקי הגוף. זוכה הזכר גמר לומר כי כל הרוחות הללו מתפשטות בעלמן אל כלל הגוף, עם זיווח שזאירי הרפואים הזכרסס נשפטים מזל ברוח הנפשי אס זיפשט בעזמו דרך העצבים אל אברי הגוף לזורך ההנעה והכרעה, זא זש להטק מכבודו לכל האברים, כשמש זיא על הארץ זכרפך עין זיאיר זיזכיר לכל המקומות: זכולרו של דבר שזידודה דמוז זכו'. מזלד זולך כי הגוף נהנה זוףן הנשמה הנחיה מן המוח הואו, כי סוף כל עינים סול שיהיה המזג כלי מתוקן זמוזמן לקבול הגהגת הנפש המדברת אשר היא עצם נפרד זכו'.

עם בשרא לא איתוהי, ויחול בגוף חול מלאכות* והנהגה לא חול מקום, והיא לא נהנית מהחזון ההוא מאומה כי היא נעלה ממנו. והענין האלרי לא יחול כי אם בנפש מקבלת השכל, והנפש לא תתחבר כי אם ברוח חם טבעי אי אפשר לו בלתי מקום שיקשר, כהקשר הלהב בראש הפתילה, דמיין הפתילה היא הלב, והלב כ"ל* מלכות.

אוצר נחמד

קול יהודה

ולפיכך אין לחשוב כה שום טורח למזון: ויחול. העצם הנפרד הוא: בגוף. חול מלאכות והנהגה לא חול מקום. כמו שאמר למעלה, והכוונה בזה הקוין הסדר כדי שיהול בו המלך הול גדולה לא חול מקום, ע"כ. ומה שאמר חול מלאכות, ר"ל כענין לא המלך שאינו חול מקום רק חול הכונה. ונוכחה אחרת כהוון חול מלכות, ובכן הלשון שזה עם הזכר למעלה: והיא לא נהנית וכו'. ר"ל הכסף המדברת אשר זכר: והענין האלרי לא יחול כי אם בנפש מקבלת השכל וכו'. זה הלה לכוונה בפרט איך ישיבם סדר הכונה ההכמה האלקית אשר אין וחקון להשלים על ידו דבוק שכינתו באומה, עם יושר מצו וסודו עניט של האדם הפריטי אשר על ידו יתכן לו השימוה חליתו. ואמר כי הענין האלקי לא יהול כי אם בנפש מקבלת השכל, והוא למחר שזה האלרי בהמיס סימן י' אלה נשתוו הסבעים במאומה מן התי הבהמי ואינו כספ לקבל זורה יתירה על הכסף החיומית, אבל שחחו בחדס וכספו לזורה יתירה, ואין כילוח אלל הענין האלקי ואלל עליו זורה יתירה נקראת השכל הביולגמי הכסף וכו' עד אמרו ואלדס חלל בלתי סבוק מן החלואות המולגלות וסופך אל מדרגה למעלה ממדרגתו והיא המדרגה האלקית וכו', אבל הוא נועץ ומצפיק מאלהיו שיורהו הדרך הישרה, זה הוא אשר יאלל עליו רוח אלקי נבואי אם היה רחוי לנבואה, או למודי אם מדרגתו למטה מזאה, ויהיה חסיד ולא נביא, שאין כילוח לבניו יתב' אבל הוא טוקן לכל דבר מה שראוי לו וכו', ע"כ. ועם היות הענין האלקי שזכר למעלה על השכינה הדבקה באומה בכלל, אין הכוונה בזה המקום רק על המינה האלקית הפריטי האדם מיוחד אשר הכביר הכוונה אל מול קבלת כה עליון על דרך אמירות המכרת, ויזכרף לזה מה שאמר סי'

יד והענין האלקי כמו עופה למי שראוי להדבק בו שיהיה לו לאלהים כמו הנביאים והחסידים כי שיהי השכל עופה למי ששאלו שבעיו וכו'. או ירלה בחמרו נפש מקבלת השכל, כליו אמר נפש מדרגה, ולאחר שיהי א' שזכרו ולא נשתוו הסבעים במאומה מן התי הבהמי ואינו כספ לקבל זורה יתירה על הכסף החיומית אבל נשתוו בחדס וכספו לזורה יתירה ואין כילוח אלל הענין האלקי וכו'. והנה על פי הדרך הראשון חרש חכם גסה קו להורות כי כמו שהענין האלקי לא יהול על אדם פריטי אלא כאשר ישרה נפשו בו לקבל השכל בפעל אחרי היותו בכח מן העה אשר נאלל עליו השכל הביולגמי הנפעל כאמור, או על פי הדרך השני כמו שלל יאלל הענין האלקי נפש שכלית בחדס אל לא בהשחווה שבעיו כמו שזכר והנפש הלוא לא תתחבר כי אם ברוח חם טבעי הנקשר בלב ע"י הדם ובכמה כלי העכול ובפזר כלים מכלים שונים כאשר ראהה החכמה לנודך עניו של אדם לכל דבריו ולכל משפטיו, ככה יעשה לאיש הכולל הוא האומה בכללה אשר המלך חפץ יציקה לשטון כבוד החיות האלקי בקרבה, כי סדר עיניה למערכותיה מעין דוגמת האדם הפריטי הזכר, כמו שפטרס ויאקר על הפכמה החלקים אל עם אלו מן מוצא דברו, באמרו וכן נסדר החיות האלקי וכו', כי מן זו והלאה משדול הכתיבס הנמשל עם המשל: ברוח חם טבעי וכו'. דע דף שחיו יגורס אלל

נדוני

צריך אל משך דם, והדם לא יתהווה כי אם בסכת כלי העכול, על כן הוצרך אל האצטומכא הכבד ושמושיהם. וכן נצטרך חלב אל הריאה והגרון והאף והקרום המיתר המניע למיתר החזה לעבודת הנשימה להשוות מזג הלב באויר הנכנס ובעשן

אורח נחמד

צריך אל משך דם. הטעם כמו האש שגבר אורו מתעבד כדק"ק עין מכלי תועה ועשול שראו עמול השמן שהסמיים שאלת וכשלא ימלא מזונו נעדר וכו' לו, כן סגל כל יסול בו רוח הטבעי מכלי שראו שזכב הים ומעל אורו שראו במקום השמן שגבר, גורם הכמת הבורח כשליפת מנוסה להמציא לו נלחם מוצא לים המתחדש בכל עת תמונת דם המתעלל מן רוח טבעי, וזה אורו כלאין שיכול לתאור אליו דם מריר: והדם לא יתהווה לו' וממנו שסכתם כהקדמם להולדות הם דם שלי העכול כשארם, כדל לו הש"י כלי העכול, וחס האצטומכא והכבד ושמושיהם, שם הכני מעיים, כמו שראו ליה נחלים מן הפלומכא שקינין אורו הטבעיים מעי השנים שער (אפי) שארכו י"ב אצבעות בכל אדם לפי גדלו), והדבר דנכתא שבהם בשלם העכול ונפרשה הלאה דהקדמם להנטיה שקינין אופת ליה חלומים מן הפלומכא כמנוון, ונשאלת אם הליהה האות דרך יצירתו אל דם. וכבר נודע שזוכב דם הוא ליהה לנגס עם תערובת כדורים קטנים דקים מאד מוצק, וחס כוכבים אופת ליה תמונת הליהה, כמו שאר החול כחון המים המתועשים שמתחת חוץ תועתם יש להם כח להולק עמם החול דק, וכן דם כדורם עשודו כחמטו הוא אדום, כשיוצא מלי בעמלי חיים אל ילי ומודם שם אורו זמן נפרדים כדורים הם מן הליהה ומוטלים אל תחתיות הכלי והליהה נעדרת מהם ועולה למעלה כמו שישול החול שמיים בעמדם בכלי אל תחתיות הכלי. והנה דמיון הוא כראשון כשכל כלי העכול העיר ארון נכנסת שראו כמו האש ששל המנוח אשר היא שועלת מלי כונס כמו הפלומכא ואבר מלי העכול: וכן נצטרך חלב אל הריאה והגרון וכו'. וזה דמיון שם וכן האכנים שם לוי דכדור, והנמשל הוא הארון שראו בעדרתם שלם והכרובים שם מתדרגת הריאה המתחמט על הכל ושהדבור הוא משם, טענין שאמר וישמע את קול מדבר אלו מעין שני ככרובים: והאף. החוטם: והקרום: הוא שטרפס המדביל בין הכרובים העליונים שם ללב והריאה וכן כבד והעכול וכלל שני מעיים שסכתם. וכבר נודע שיקן פעולה הריאה הוא לשאוף האויר מנחון ולהואיל האויר השמימי, והש"י יגר את האדם בתחמה וברח חלל גדול סביב הריאה והלב, והריאה וכלל כחון זה החלל סבויים ומכרסם ומכלל כד, ממעמלם כאלה ויחסם, והקרום נגע הקרום מלמעלה סובב עליו מלמטה, באופן שלא יכנס רוח אל החלל הם מנחון שבוט טימם מלמד כרום שנתפך אל הריאה דרך הסה והחוטם. ומעליפות האל שם כקרום המדביל קרום וירידים וגידים, כרום טענע הם מתחיים כלפי הכני מעיים ודקיקים וזה הכני מעיים דהקיים ככרם החיץן והכרם עולה ומתחם, וככן יסיה החלל

קול יהודה
גדולי הרופאים בין רוח לרוח כפטי, וכבר ביארנו כי הרוח הזה הוא המהווה בין הדם הדק האדמי, ודי לשלם מדרגות יתהלק אל הכבד והלב והמוח. אולם להיות עיקר מעשה הקפו בלב, תלה מקום הקפדו בלב, כי האדם הוא המהיה את כלם והוא המהלה וסבה לכל הפעולות הנעשיות בגוף האדם, כי עם היות החלמם המהדש הרוח ככבד מן הדם האדמי המהווה שם להשגיה כמדובר, מכל מקום מאין אונים לא ירכה עמלה להוציא הפעולות ליד מעשה רוח בעצרת הלב, כי ממנו לכלן מוצאות חיים ע"י רוח היואל ומתפשט ממנו לכל חלקי הגוף ובלעדיו לא ירום כח מן הכחום את ידו ואת רגלו: והלב צריך אל משך דם. כוונת הפעולה אל שמן נמשך אליה להחמיד דם חבור השלכתם: ושמושיהם. כמו הוסע והעומרות המובינים אל הכבד האוכל המתעבד כאלטומכא: וכן נצטרך חלב אל הריאה. אמרו שמועלה לנגס וירקח על פני הלב, לדוגמת כלי אשר ישגבו בו ויבנות החמה להיות מפיכה האויר ההם ולהביא ע"י תועתו אויר קר תמורטו. ועוד שהאויר הכרום להיות הרוח החיוני כידוע אל הריפואים: והגרון והאף. לשאוף רוח אל הכרום זהלב ולהואיל מהם את רוב חמטם. ועל כן הכרום כהכוב אפיו אל נשמה חיים לעצת הראש"ע מפני שבהם יחיה האדם, כי הם יוצאו האויר ההם מרום הלב ויביאו אויר הרום, ע"י: והקרום. לפי דעמי אש המסך המכדיל בין הכרובים העליונים הרוחניים לבין התחתונים, והוא הקרום שטרפסא דכבדא, ויש לו צמח לעבודת השמויה. אל ירמוז לקרום אחר שעל פי הקדמ עתיה וכובר לפי חוץ הכנסת הרוח אל הריאה ומניעתה המאכל לכל יכנס שמה ויכא כזה ליד כסיה, וכאמרים ז"ל שמה יקדים קהל לנשט. והביאור הראשון כעון יוסר, מאשר מלאט כרביעי סימן כ"ה שאמר ולא הקרום והריאה שיהם שמיים וכו', וכסמך לו אמר והקרום חולק וכו', הורה כזה כי על המסך ההוא היתה עומה בשם קרום המוחר למעלה: והמיתר וכו'. ידעתי כי על ידי הגידים והמיתרים

ככתובו שלם והריאה יוסר גדול ככמותו והריאה תמלא מקום גידים דרך כסמונות, והריאה כיה נקוה וממלאה כל החלל. וכן יש כחם מיתרים וגידים ויודים מנין כסמיהם ב' מיתרים גדולים ומתקלקלים לעשנים בין חללנות וירודים אל מיזג החם, באופן שכלות טענע כחום מתרננת והכלל סוכר מסתעס מעט יוסר כלפי חון, וכל זה תחת כיה כסמיהם כשריאה שומדת כרוח כחלית כאלפס, וכמנעם נגע הקרום מלמעלה וכני מעיים עולים למעם והכרם מתחם כלפי פנים והכוח נמתח אל החלל, וזה הריאה דהקף והאויר השמימי כשריאה דהקף לחון, וזו היא הנשימה שאלהם בכל נגע הכנסת אל האויר ולכוילאו. כן היותו הראשונים מענין הריאה. והאחרונים ביארם ש' גידים יוסר מיתר לפי שגב האויר שגמדו עליו כס, ואין לוני להאריך נגע חמטם שאין לוין נדל כיון כחמטם: והמיתר המניע וכו'. הוא המיתר הגדול היורד מנין כסמיהם שזכרנו: להשוות כוג הלב. אמרו כראשונים שמיים שלם הם ממתח המנוסם כש"ייה שכו, הולך אל הריאה לקח עליו ולהגיע אורו מעט מן החום שכו ולהטמינו על מיתרים ממונע

ובעשן היוצא, והוצרך לבער מותרי המזונות אל כלים כחות דוחות וכלי היציאה והשתן, והיה הגוף מכל אשר זכרנו. והוצרך אל העתקת הגוף ממקום למקום לבקשת מה שצריך אליו ולברוח ממה שזיקקהו, וכלים שיביאו אליו וידחו מעליו, והוצרך אל ידיים ורגלים. והוצרך אל יועצים מתרים במה שיירא ממנו ויקהו אותו, וידעים מה שהיה, כותבים ומזכירים מה שעבר להוהר מכמוהו לעתיד או לקוותו, הם חמשת החושים הנראים והנסתרים. והיה הראש מחניהם, בעזרת הלב והמשכנתו, והיה

אוצר נאמר

קול יהודה

והמקרים משלם מעטם איברי הכע"ח, ועומה העומת החזק הנשא מעומתה של יריבה, לפיכך היה זה ג"כ מעבודת השימוש: אל כלים כחות דוחות וכו'. ר"ל שהוצרך אל כלים שונים, הן כמחנה דוחות שגם הם כלים להשלמת עיבוד המזונות, והן מכלים גשמיים לנקות הגוף על ידם והם כלי הטיהא והסגן אל העתקת הגוף וכו'. הוא כח מטעם החפץ שזכר בראשון סי' ל"ג: והוצרך אל ידיים ורגלים. איך זה רק לתשלוט בדבר שאמר וכלים שביצאו אליו וידחו מעליו, ויבאר לנו מה המה אלה: ויועצים וכו'. ר"ל מתרים ומזכירים במה שראוי לירא ממנו כל קרוב אליו, ויועצים במה שראוי לקנות אותו וידוף וישגיגו: וידעים מה שהיה וכו'. ביאר כי הדבר הזה נמשל במה שיועצים ההם וידעים מה שביש, כי בציבור הוא חזק והצדקן במה שעבר מועיל במה שביקש להחרוטה להזהר ממנו או לקוותו: גם הוה חמשת החושים הנראים והנסתרים. גם זה לתשלוט הקודם, כי אמרו שהוצרך אל יועצים וכו', והודיע כי נכחו בזה אל החושים החמשה הנראים ואל ההשגות הפסימיות, כדמיון והוכרז ורעיהם המובחלים במחשבו וכו': בעזרת הלב והמשכנתו. כי הוא

פשוט. והאחרונים אמרו שצריכה מקדים דם יווצא מן פלג ומתגלגל דרך כל חלקי הגוף ויחזר אל הלב, ומשם שם מתחמם ומעומד יוכה יותר כדמותו מאשר היה, ושם א"ל שיחוק אותו חלל הלב, וגם מתחמם ומעומד הבודק על חום טבעי זיק לגוף, ובכן הוא עובר דרך היראה ושם נשקט ונמוך כדור: באוריו הנכבש. כמחזן שחוף אויר קד בערך שם הלב ומעמיות הגוף: ובעשן היוצא. הוא האור היוצא בכל נשימה שחוף אויר לח, כנראה בחוש כיוס קד כשיעמוד האדם איזם זמן נחזן יסוף גלדי קרה ספוכים שבערות הקן והכסף שלם טעמי יווצא על כתיבה נקשרת, ולפיכך קראו נלבון שגן, גם מפי שחוף חם. וגם בזה דמו הראשונים שפעולתו להוציא החמיות המושגת מפעמיות הגוף כדי שיאשר הלב על חום חם, והאחרונים אמרו שפעולת הולאת הנשימה הוא להוציא לחות היתרות מן היראה שגם הכנס להחיותו, ומתחמם מ"ל היראה שחוף כל מיני מפקד, והלמות הוא נמשע בעשן חם היוצא מן הטה כמו שיממשו הטוב נקדרה שאלא נשן ממתח הכד העולם מן הקדרה בתיחה, ועוד מפי שאמרו הנכנס מתחמם הכנס ואינו נאות למזג הגוף, דרך הראשונים: והוצרך לבער מותרי המזונות אל כלים כחות דוחות. כלומר כמו שהזכרנו כחות להגיע הקודם והחום כדי לקיים הגוף על מכונן, הן הזכרנו עוד כחות דוחות לבער מותרי המזונות אל כלים ומקומם, שהוא מקום סגור ויבש, והנה כחות דוחות כאלו נמשל שאל בני מעיים לדחות המותרות שאמר עכנו אל חמיי שאחרי, ושם משעל יתר ודקה אל שאחרי עד שגיע אל התחלת שחוף חמיי

מן הגוף אל כלים כחות דוחות אותו וגם כלי הטיהא והסגן אשר שם יוצאו. וישנן נראה לגרום כחות דוחות, והם כחות המנשפים ולו הכחות, ויורה על זה מה שאמר בסמוך אל כל הכחות והחיות נשפאיש ונשפאיש ונשפאיש כדכר כסו וכו': והיה הגוף מכל אשר זכרנו. ר"ל פעמיות גוף ועיקר האדם שגם האברים הפסימיות נמשע של אדם הלוים כסו: והוצרך אל העתקת הגוף וכו'. ר"ל מאחר שחיי האדם תלוים בדמו ושולך מפניו לו לחזון ומעמית החיות מן הקור והחום והלך עוקר הגוף בארבע נשעט ענין יחל וימות כפשוטו בו איזם הספד קרן באבריו הפסימיות, ע"כ הוצרך אל יבולת העסקה, ר"ל מעטם מתקום למקום, בכדי שיוכל לילך אל דבר הרצק לחיו ולברוח מן דבר המזיק, ע"כ הוצרך אל רגלים: וכלים שביבאו אליו ענין חזונ. שצריך אל חרישם וקצרים ולנעת לו בית לתחמם מורס וממקם: וידחו מעליו. לעמוד עז מפני נשפאיש ונשפאיש לו מיטו וזרועו עזו, ע"כ הוצרך אל ידיים: אל ידיים ורגלים. אל יתחם נשפאיש כלפינו סחכים סביב המתקד ונשפאיש לו, כדמיון רגלי האדם, ועשאי ארון וכליו וכן נשפאיש שגן התחמם והקודים שגם הככסים, כדמיון סידים והנכר כסמוך: והוצרך אל יועצים מתרים וכו'. ע"כ זכר פעולת הוצרך בכל ששם וכל תנע. ובאן חזר אל פעולת הוצרה אל הגולד, אף שאין הנק מתי אכל יתכן שיצוה אחר הן, וכדמיון ויזען התכס הראש אל הגולד כמחש' האדם ומתאר אותו שלא יעסב קן מינו, וכמשל כרופא שאומר לחולה אל תאכל כל בשר שירא ממנו. במה שירא ממנו. כי משה שצדק ירא ממנו שלא יכשל בו זה הסר לפתו: ויקהו אותו. וכן יש כשעולות חיותן לצוות אותו על איזם מעשה צעור סמוך שגם ממנו חזר זה: וידעים מה שהיו בחרבים ומזכירים מה שעבר. כמו יועצי הגולד והכספים כל דבר שצריך כספר דברי הימים לתקן, וידועים מתחם או לכושר אח כהנך שלא יקרם אותו כללך קרן לפגוע, וכדמיון כרופא שאומר אל תאכל ואל תמות דרך שגם טעו: או לקוותו. שפיותו על איזם מעשה שישם יקדם סכוח הדין שגם שגם נלשער במשעל פגוע כסו: והם חמשת החושים הנראים והנסתרים. היועצים הללו שאמרו הם מטעם החושים שנאלס שגם, הראש, השני והשלישי והרביעי, והחמשה, ששאי אלם ההרגשות אשר האדם מרגיש מהם שומר עמו מן סוק ומקרב עמו אל כחות לקומו, וכדי שם כלליו מועילם אל החלום דבר הגלות ולגלות דבר הגלות מן הדין, והלאו ההרגשות נקראים כחות מציניות, ואין כסם רק כבנה המוחשים כשעת פעולתם. ואמנם החושים הנכתיים, הוא מה שקראוהו הראשונים פסיכא אשר בפסימיות כמות, והוא ככה החוסם כל המוחשים ומזייר אותם כדמיון אחר שנעלם המוחש מגד עיניו וחוקק

לחיות המותרות שאמר עכנו אל חמיי שאחרי, ושם משעל יתר ודקה אל שאחרי עד שגיע אל התחלת שחוף חמיי

חיה הגוף כולו מסודר, אחר שב אל הנהגת הלב אשר הוא סתנה הראשון לנפש, ואם תחול במוח הוא חול שני במצוה הלב. וכן נסדר החיות האלהי כמו שאמר יהושע בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם, נפעלה האש בחפץ האלהים ברצותו באומה והיתה אות קבול מנחתם ותשורתם, כי האש הוא הדק והגעלה מכל אשר תחת לגלגל הירח מהגופות. והיה מקום חולה שיומן חלבי הקרבנות ועתים ועשן ענן הקטורת

קול יהודה

אוצר נחמד

אחת דמיונו, וממנו הארון שזכר אדם להרכיב עמי המוחים זה על זה כגינו שמכיר מה שראה או שמע כבר, וכן בהרכבת החושים, כמו שראה כלב שמור ענין כשני המאכלים לחוש המושג, כשראה אחרו פעם אחרת נזכר מן הפסוקים שהוא הנרגש מהוש הראות שהוא המאכלי לחוש המאוש, וכן כפיצול בזה הכרעות נרות, וממנו הכרעות שהאדם זוכר מה שעבר עליו ויודע להזהר. והרי כל הכרעת החושים עושים נמוחו וזה כאלו להזכיר נשיו והמכנה מכנה חלבי אשר הם בלדים כח הכרעות מרות על דמיונו, ומזה המה יסוד כח המעשור לטיוחו כזכר כזכר ומואש ברע כפי אשר ימאש כתוב בדמיונו וזכרוננו. ואלו הכחות נקראים חושים נסתרים, ועליהם אמר הכתוב שיהיו חושים ומזכירם מה שעבר להזהר ממכרו לפימד או לקומו. וקיים הדמיון והכרעות הוא לעומת האורים והחומים שעליהם נחשבים וזכרם שאלו הכתוב ויודע מה שהיה לטיוח. וזכרונם ככללה דומה בדומה אל יועלים מתרים וכו'. והיה הראש מחגיגה. הם חושים החושים הנסתרים כולם נמוח, וגם החושים הנקראים הם בלדים כל אחד כפי עבודתו, מלבד חוש המושג שהוא ככל חלקי הגוף וע"כ"ס הסגשה מן המושג הוא נמוח: בענין הלב והמשכנתו. כי כלב נשא חלק מן כחה מתרגשת ונבטיות: אחר שב אל הנהגת הלב. כי ההרגשות יסוד מהם המדמה, ומן המדמה יתעורר הלב לטעם כל הגוף וכל אבריו אל מעולם מהשגותו. אשר מרבה הראשון לנפש. הניח ראשונה והסתתלה לנפש: ואם תרולו במוח הוא חול שני. אע"פ שכל ההרגשות הנסתרות הם נמוח, הוא חול שני כחלמונת הלב, כי אמר שאלו החושים שחם המעשור שממנו וינאות מעלות המדות כולם מנין אדם לעוב לו לרע יאיש מהשגת לבם אשר אבר וזכר רק כלב, כמאמר חכמינו ז"ל כמקרי אבות איו דק רעש שיתרגם ממנו האדם, והיה שמונחם שבמחשבותיו מי שאמר לרע ועיין כפיצול כרמ"ש (שם): וכן נסדר הרעות האלהי. כלומר מקום השגת אלהים היש בלחון שהוא מנגנת הלב שחשבים אל חושים החושים באות העיון כי אל חי בקרבכם וכדכר יוריש מתיחסים את הכוונה וגו' הם לחון הכרית לחון כל הארון עובר לפיכך שגב (יבאשג' 2), סג אמר שאלו החושים שחם המעשור הארון שגב לפיכך כאלו אל חי בקרבכם, דמיונו כלב שמשגם ויאל חושים ושם משכן עש המינות, וקודם אחרו אל חי כוונה ממוקם אל דמיון החושים שגב שגב לחון: נפעלה הארון שמוקם האלהים. סג דכר פתח עד שהגיע אל כלב שהוא פתחם החיות, וזכר חזר למחוקי כממש ולדמות דבר לדבר, ואמר שהאש קבלה פעולה מהשן ס', ויאל האש הכרעות על גבי הכוונה: ברצותו באומה כשכבר עני להחיותו ככלל וליומן רוח דקשו עליו. וזכור שמונה אל פתוח כי אם כדוח חס עניני העניני

הוא נשא משך זרע החיות לבל הכחות כמו שזכרנו. והוא מה שהסוף למר והיה הגוף כולו מסודר אחר שב אל ההגנה הלב וכו', כי אלו כל חלקי הגוף ששים ללכת לטיוח פרם מחימה וקיומם. ובאמרו והיה הגוף וכו', וכללו גם כן כל הכרעות החושיים עור וכשר יזכירוהו ועלמות ויודים יוכזבוהו. ומה שאמר **אשר הוא סתנה הראשון לנפש וכו'**. הוא היה נאמחר הראש"ע (פ' בראשית) על הפסוק הראשון, שנחת האדם העליונה הקרא לרוב גוף והיא לינה גוף בעבור היות הלב המרכבה הראשונה לה, ע"כ: וכן נסדר החיות האלהי. זה חלקו מכל משגל אשר הקדים, כי זה החלו להסכים הגמשל עמו כמאמר: בשר אמרי יהושע וגו'. לרעה כי אשר יקרא לו היות אלהי הוא שמו הנקרא עליו בקריאה, וכונה מחד: נפעלה האש בהפץ וכו'. ללכת שליחוהו של מקום כמאמר ותאל אש מלפני ה' ותאל על האדם העליונה ואת הבלבים וגו', והוא דומה לשלשון שכתב למעלה סימן ד' שהאור וכל הגופים ומעליהם לרצונו וכו': והיתה אות קבול מנחתם ותשורתם. ונכוסחא אחרת כחוב ותשובתם, ועל פיה יוסר הכפל מן הלשון: כי היא ה' הוא הדק להיותו הדק והעולה שבעולם התחמון סוף על היותו רחוי האלילים כי הכותה המצו הכולה בעניני כללה האומה ע"פ סדרו יח' לטיוח עליה הענין האלהי כמו שכרנו. ויחשבה לזה כי הנם מתפרסם זו ביוצר, כמו שכתב הרמב"ם כפיצולו לספר (מלכים ב' י"ח) כמאמר כי יהיות האש הקל שבסודותו ובענין עלות למעלה, הנה נדרתו למשה לאכול העולות כפי הרצון האלהי ויכר בזה היותו משפיע מנינה וכומר בעבודה כרצונו אליו, וכאמרו שם והיה האלהים אשר יענה האש הוא האלהים וישן על העם ויחמוך מוח הדבר: והיה מקום חולה שיומן חלבי הקרבנות וכו'. וזכר מה שגם דברים. האחד שזמן חלבי הקרבנות ומהם העולה מהם, השני עשן ענן הקטורת, השלישי והשמיים והמחולות מחיבורי זך ומדוקדק מן הקודם אליו, והם על סדר שלש מדרגות האש הנכבד בהם, כמו שהזכיר בסמוך לעומת שלש מדרגות, היות ההם העניני

והואם הוא נרץ למון ה"ס כן יהיה האש הדמיון היות ההם שגבאש הקל הכול בעניני את דם ההתקשר בזכרות שמו ולכל הפעולה ודלי שזה האות והמופת על קיום האדם, כך ה"ס איות על קיום כלל האומה כחיות המשתטת כאשר נדבקה האש האלוהית אל מנהגם וסודותם: כי האש הוא הדק והגעלה. איות עליון שפסוקות, כפי דעת הקדמונים יסוד האש נדבק תחת לגלגל כירח שגבאש התפתח ויחיות קודם אל האש: והיה מקום חולה. מקום גאות שיוכל לו האש: ועתים. שכן טעם נקרא עת, כמו ושער עני הקטורה עולה (יחזקאל ח'):

יבנת

הקטורת והשמים, כדרך האש אשר איננה נתלית בין בחלב בשומן ובשמן, כחום הטבעי אשר הוא נתלה בך השמן מהדם. וצוה האל ית' במזבח העולה ובמזבח הקטורת והמנורה, ואחר כן העולות וקטורת הסמים ושמן המאור ושמן המשחה, אולם מזבח העולה להדבק בו האש הגלויה, ומזבח הזהב לאש היא יותר קלה ודקה. אבל המנורה היה יותר קלה ודקה להדבק בה אור החכמה והרעות, והשולחן להדבק בו הטובות הגופיות, כמו שאמרו רבותינו הרוצה להתחכם ידרי, הרוצה להתעשר יציפן. וכל אלה עבודות לארון ולכרובים אשר הם במדרגת הלב והריאה מרחפת עליו

אוצר נחמד

קול יהודה

איננה נתלית. איננה נאחזת: בדרך השמן מהדם. נדק המזבח מהדם: וצוה האל ית' במזבח העולה. שהוא מזבח הקטורת. וצוה הקטורת. שהוא מזבח השמים והוא מזבח הזהב: והמנורה. וזכר ג' מקומות מיוחדים לאש זה לפנים מזה כנגד שלש כחות נפשויות שאמרו נחום, שהוא טבעיות והחיות והמדרגת שזכרו למעלה וזה הנפשות, וזכרו שזכר וסוף: האש הגלויה. היא האש הפנימית ע"כ מזבח שאמרו בפ"ק דיומא שסיפא רבואה כחרי והשען היה עולם ופתח ממקל, והיה השען כוח עב ומורגש יותר מן טעמן היואל מן הקטורת, והיואל מן הקטורת יותר שורג מן האש העולה מנרות המנורה, שאמנם הטעמים הללו נדמיון כחריים העולים מן הלב אל המוח ועליהם משכן הנפש, כמו שכתבתי למעלה בשם סקדמונים: והשולחן להדבק בו הטובות הגופיות. דמה השולחן במדרגת האלוטומאט ששם המון יורד והוא מפרנס את כל הגוף, כן יאל שפע המון לגלג האלומת מן האש. ובזכר פ' תרומה דף ק"ג ע"ב ז"ל, ונשתי עליו שמים, שלחן אז חיובו קיימא לגו במשכא (כוח עממי בפנימיות הששן) מ"ט בגין דמיה נפיק מוואל לכל עלמא: הרוצה להתחכם ידרי. יסתחיה לנד דרוס: הרוצה להתעשר יציפן. יסתחיה לנד לטון, ויסתעב מורה בדרוס שלחן נטון, והיה המנורה נדמות משכן החכמה שהוא נחמה, והשלחן דמות האלוטומאט: וכל אלה עבודות לארון וכו'. קרננות המזבח וסדור השלחן הם עבודות מיוחדות אל הארון שעבודם הטובים הטעמים המעלים הנשפעתה מן

הטבעי המוזכר למעלה בכחיות המאלו כנגד כלל ובמותו כלאמר, ורבינו לנשי ירמון אליהם. והן אלה ידעת משנת המיד פ' ב' כי מלמד סדר המערכת הגדולה שגם המזבח החיזון היה עם סדר מערכת שניה לקטרת שממנה היו מוחזין גלילים להכניס למזבח הפנימי שהריה וערבית להקטיר קטרת, וידעת ג"כ כי ציומא פ' ספר בקלפי דרשו אש חמיד חוקד על המזבח, כי האש שנאמר בה חמיד היא שמדליקת על בה אש הברכה שנאמר בה להעלות נר חמיד אף היא מעל המזבח החיזון חוקד, והביאו רש"י בפירושו. ולפי הנראה מדעת הכתב האש העליונה הריאה המזבח כאל"ל פ"ק דיומא, על שחי המערכות היה רובלת: אשר הוא נתלה בברך וכו'. לשמש מדרגותיו שזכרו: במזבח העולה ובמזבח הקטורת והמנורה. שלש מקומות הללו להביל את העולה עליהם להדבק בו האש המשולשת כלאמר, וכמו שיבאר הוא עמור בסמוך: העולות וקטורת הסמים ושמן המאור. שלש כנגד שלש מדרגות הדם האדמי להדבק בו האש כמוזכר למעלה: ושמן המישרה. הוא מורה על הכמה הנעולה כשמן הרמא היורד מנדיבות השפעמו ית' שאין בה כלימה, כמו שזכר מעלה דבריו כ"ו, ואלו לא נחבול שם כל דבר. ואין לזה בגוף האדם דבר מיוחד, לפי שהיה ולא מן הטבעי, כמו שאמר הכוזרי ברשפון סימן מ"ב, ומה: אולם מזבח העולה וכו'. זכר כאלו חריפות ענין שלש מדרגות הרוח הטבעי שכלתו זכרו כמה שקדם בראשית עולמי האש הגלויה, והוא המסחבת בשומן חלבי הקרננות ועמרים, ובכן היה לה ענין ובמותו יותר. ומזבח הזהב לאש היא יותר קלה ודקה. אשר השאש שמה. והמנורה הייתה מעין לאש שהלכה יה קלה ודקה מאד כמדרגה קלות השמן ודקומו. וכללו של דבר שהיה ענינו של אש מחימה מאד למדרגת הרוח הטבעי כנגד כלל ובמותו כלל הינאל מעינו כמה שקדם של קטרת אמת ולא שמים. וכבר לדפני בהצעה חוללה י"ע שיה הארון הוא הלב האמיתי, מכל מקום הוצרכו להניח כלי אחר ממלא את מקומו לנוכח האש שהוא דוגמת הרוח ההם הטבעי השוכן בקדש. והיה זה מזבח הקטרת: והשולחן להדבק בו הטובות הגופיות וכו'. י"ע חלק מחימה נחמל, כי א"ר שם שהדם לא יתהווה כי אש כסבה כלי העגול וכו', ואל"ל היה שם זורף לשלחן ערוך להספרים האדם חממו, על מאין לו יד ובכח ואכריס מבגלדי ארוחמו ארוחמו חממו: הרוצה להתחכם ידריהם וכו' וכל אלה עבודות לארון ולכרובים וכו'. כי עיקר כל המשכן היה הארון והכרובים כלאמר ואל הארון חקן את העדות אשר חקן אליך וטועדיך לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מנין שני הכרובים וגו', וכל מלאכת המשכן היה לנוכח אלו העומדים לפני ולגינם בקדש הקדשים כפי מה שחיבה החכמה ית' משפט שלש הטובות אל החליתית המתכון ממנו: אשר הם במדרגת הלב והריאה מרחפת עליו. כפי"ה שגם ציומו על היות הארון במדרגת הלב להיות שם החכמה המטה טלמיה המטה המטה והנעוזה האלהית כמו שכלב

דעת - אתר לימודי יהדות ורוח * www.daat.ac.il

עליו, והוצרך לאלה כלים ושמשים, כמו הכיור וכנו ומלקחים ומחתות וקערות וכפות ומנקיות וסירות ומזלגות וחולת זה, והוצרך אל דבר שישמור אותם המשכן והאהל ומכסהו ולשמור הכל חצר המשכן וכליו. והוצרך לנושאים לכל אלה, ובתד האלהים יזה בני לוי שהם הקרובים, כל שכן מעת הענל שנאמר ויאספו אליו כל בני לוי, ובתור לנכבד שבהם והוא אלעזר הכהן, והוא נושא לנכבד שבדברים והדק שבהם, כמו שאמר ופקודת אלעזר בן אהרן הכהן שמן המשחה וקמורת הסמים ומנחת התמיד ושמן המאור, כל אלה אשר נתלית בהם האש הזכה והדקה ואור החכמה והדעת ואור הנבואה באורים ותומים, ולנכבדת שבכתות הלויים אתריי והם בני קהת

קהת

אוצר נחמד

קול יהודה

מזין הכרזים: כלים ושמשים. וסס דמיון פני מטיס עם הכחות המשמשות אותם: ובנקיות. דמיון און האכרים העמיים הפנקים את האדם מן הפסולת: והואך אל דבר שישמור אותם. כנה עם כיה שיעק האדם סס סלג והיחל וכל בני מעיים הפנימיים, עדיין לא הפסס סיייתו מפני עור וכשר ועלמות סוככים את בני מפי וזמרים וחסס, ויהי זה גוף האדם כולו. כן דמיון סס הפסס והאלל ומכסהו כנה עור האדם: ולשמור הכל חצר המישכן. כמו שנבדל האדם דמי מהפסס חוץ לגוף סלתי לריכיס לקיטון רק לשמור מן הפוק ולהתקרב אל האריך לו פסס סרגלים וכמכר למעלה, כן לעומת זה סיס חצר המשכן מהפסס מחוץ למשכן סיס סיו זמרים סמכן, כמו שנאמר (מזכר י"ח) ואתה וינחן אתן לפני אלל סעדות ושפת משמרתך ומשמרת כל האלל, ואמרו כספרי סכסיס מטיס מטיס וכלים ומתוך: והואך לנושאים לכל אלה. לכל האכרים העמיים סכסס סחיות ומקום אור סכסס לריך כחות ונשאים אותם: שהם הקרובים. לעבודת ס', וסס כיה זמרים כיה ס' כעודס כמארים, וכמו שלמרו חולל כיהל סילקוט כסדר וזאת סכרכס על ספוק וללוי אמר כי שמת אמרתך וכריתך יעזר. כי שמת אמרתך כמזכר, וכריתך יעזרו כמארים, ע"כ: והוא נושא לנכבד שבדברים. וסווא דמיון סחוט סטפס שלל האדם והכחמות: כמו

מקור החכמה והדעה, ואמנם הכרזים סוככים ככסכסיס יקחו ויזירו כיהלס המרכפת על פני סלג כאמור: והוצרך לאלה כלים ושמשים וכו'. כמו שהזכרו פתים לאיכרי גוף האדם כמחוקר למעלה וכאמרו הגרון והכף והקרוס וכו' עד אמרו וכלי היחלה והפסן: והואך אל דבר שישמור אותם וכו'. כנגד זה הזכיר כמשל ויהי הגוף כלו מחסור כמו שביארנו: והוצרך לנושאים לכל אלה וכו'. כנגד מה שלמרו כמשל והואך אל סעתקת הגוף וכו'. אמנם סחוף ססס אינו רוחה כהפסקה זו, כי כמשל הורה על סטעטת סחוף ומקום למקום, וכאן כמשל אלעזר ובני קהת סבו סחחיל הממשל אין כענינו מקום למעטעט זו כלל, כי ססס והאכרים המהטעטעס כגוף ע"י סחמות והרמות סחוט כמו משלס של אלל כמו שיבא, אין מטיעטם כפתן רק אל האמר סיהי סיהי סרות סככטי ללכת ילטו לא יסכו כלכסן. הוא סדכר אשר דכרתי מי אין לכקס ככמו אלה הדומות שלמות דמיון מלל אז: ובתור לנכבד שבבהם וכו'. לימד על דעמו שללעזר סיה מטיס כענינו ארכעט דכריס הללו כשסומו שלל ככוב, וכדעת סרמכ"י שסבין ככה מן סירושלמי, לא כדעת סרמ"י שעל שמן וקפרת וסמן

המשחה לכדי סיה ממונה ועל מנתה סחמיד יטו ויזרו להקריב כעת סחיות: הם אשר נתלית בהם האש הזכה והדקה ואור החכמה והדעת ואור הנבואה באורים ותומים. כונו כיה סכרכסס סדכריס סהיה ללעזר נושא כענינו כה אשר וקלית כסס סלס סכוכ סהיה סחור סהיה על סחור סעלנין סככרע למעלה. מנתה סחמיד למזכר סעולה, קפרת סססיס למזכר סחוכ. שמן סחמור למזכר כנגד אור סחכמה והדעת, וסמן סהפסה לרורות על סכמולו אלל סנוואה סהיה לכהן כענין סחוריס סחוריס, עם סיה סחכ סחכ סרמכ"י ס' סחוכ על פסוק וסח אלל סחור סהפסס את סחוריס ואלה סחוריס, כי זלח ממזכרת רוח סקדס והיה לטעם מן סנוואה ולמעלה מנת קול סחיו סמסמטיס כה כניה שני ללחרי ספסכק סנוואה וספוק סחוריס וסומיס סחככרו כרמיטו. וספסר סנס אלל סחכר סיה ענין סחוריס וסחומיס וסחמרת רוח סקדס, עם סנוואה ככאן כורכס סוללג, כלסר סררט סחוריה כענין ס' ל"כ שלל מניד כעולס מזל סקסס ומזל סהפסער לו מזל סמסכב כורכס סוא גס כן יקרא כיהל. וסנה יסיה אמרו וסור סנוואה ככוריס וסומיס ככיליו אמר שמן המשה סיה מורה על אור סנוואה סהיה לו לכהן כענין סחוריס וסחומיס להאיר וסחומיס ככריסס, על סדך סככב סרמכ"י כעכר מקומו אשר זכרנו, אלל סהסחרי לא סכין סרמז סיה עד סשאל על אודותיו סימן כ"ו וספסחו סערינו ככדי סחכונת של סכר כסימן כ"ה. וסכס סקפוקו סיהל לפי סרלה דכריו של סכר סהעולה למעלה לא סהיד לא למעלה ולא למתק רק כחאטע, והכר גס סחור סהיה רוח מנילי סדעור רק סמסכר סכנין עיט של שמן המשה וסמו כדל כסדר כמה סדלולת מן סהאר, לריטו רומז לאור סנוואה סעולס סיה למעלה כעכעט של אדם. וסנה סיה מטיס אלעזר סכככר סדק סרווח סנוואה את ענינו, ומשכ כיה קסס כענין ומרי סיו סככריס שללס סחמיסס לפי יסס סדכרת סהיטוס, כי ספטימיס אשר רוח יסחס סלל כחס

קרת לשאת האברים הפנימים, כמו הארון והשלחן והמנורה והמזבחות וכלי הקדש אשר ישרתו בהם, ובהם נאמר כי עבדת הקדש עליהם בכתף ישאו, כאשר אין לאברים הפנימים עצמות שעוזרים על נשיאתם, אבל הכחות והרוחות נושאים אותם כמה שדבק בהם, ולמי שתחתם מהלולים והם בני גרשון נשיאת האברים הרכים החיצוניים, והם יריעות המשכן ואהל מועד מכסהו ומכסה התחש ומסך, ולמי שתחתם והם בני מררי לשאת האברים הקשים קרסיו קרשיו בריחיו עמודיו ואדניו. ונעזרו שתי הכתות בנשיאתם בענלות, כמו שאמר שתי הענלות לבני גרשון וארבע הענלות לבני מררי כפי עבודתם. כל זה בסדר ותכונת חכמת אלהות. ואיני נודר תלילה שהכונה מהעבודה הזאת הוא הסדר הזה אשר זכרתיו, אבל מה שהוא יותר נפלא ונעלה ושהיא תורה מאת האלהים יתברך ומי שקבלה קבול שלם מכלי שיתחכם בה בשכלו הוא מעולה ממי שיתחכם בה וחקר, אך מי שנשמה מהדרגה העליונה היא אל המחקר, טוב שיוציא בהם מוצאי החכמה משיעזבם

אוצר נחמד

קול יהודה

המה לבני קהת בכתף ישאו. וז"ל ובהם נאמר כי עבודה הקדש עליהם בכתף ישאו כאשר אין לאברים הפנימיים עצמות עוזרים על נשיאתם, אבל הכחות והרוחות נושאים אותם כמה שדבק בהם, ר"ל שהיא הכחות והרוחות נושאים אותם כחותו החלק מהם שהיה דבק בלברים ההם הפנימיים המוכנים לכך מלי שום עוד זולתו, אפס כי אין זו טעמה התפן ממש אשר הוצע במשל, אלא שאין לנו לדקדק בכל פרט ופרט בדוגמה כלוא כאשר דברנו. וההיולוים סריכס היו לבני גרשון ודברים אלהים לבני מררי ונשיאתם בענלות הכל כמבואר בכריית הכתוב, ונבאלה ידק משל העמקת הגוף על ידי הכלים שמכרו שמה: אבל מה שהוא יותר נפלא ונעלה. חממרו קיים, כי גלי סטק כיון האל ית' מהעבודה הזאת, ר"ל הקרבתה והמשק כלל האמור למעלה דברים נפלאים לא ערב הכתר לנו לגשה אליהם, כי מי עמד בסדר ה': ושהיא תורה מאת האלהים יתברך ומי שקבלה קבול שלם וכו'. הם הם עמודי התורה שזכר בשלישי סימן כ"ג במצור, האחד הם שמהיה התורה מאל האלהים (בשארם הקדשים הם שאין מתקדשים אל האלהים כי הם במצות האלהים עצמם), והשני שמהיה מקובלת בלב נאמן מהקבל, והמשקן היה ממוז האלהים והיה מעשהו מכל הקבל כמו שנאמר מאלה כל איש אשר ידבנו לבו בתכלית החקן והרצון וההחייב והשלמה התולדות שהיה השכינה וכו': אך מי שנשמה וכו'. ר"ל מי שלח מאל נפשוו חמימות לקבלה בזולת התקמותו וחקירה: טוב שיוציא בהם וכו'. שיהיה נכו

כמו הארון והשלחן. שם כמו כלב והאלטומאח נחמד: הכחות והרוחות נושאים אותם. נלכרים הפנימיים יש כחם להכרח ולהסחון וכח מושך אליהם וכח דוחה, ולדמיון זה סיס כה ללוים דנוק כלים שם נושאים אותם. וכן כח אלמר סתקן כמו כח סתועל במוזם נשיאתו להכרח ולקוון: ולמי שתחתם מהלולים. מהדרגה שלמטה מהם נלוים: האברים הרכים החיצוניים. וכגודם נלרס הכרס סחולן וסכה ולחוטם שם להם כח ההעטס לסייע אלה ואלה ספי נודק נלרס: לשאת האברים הקשים. וכגודם נלרס ספירס וכרגלים, שאלמס סידים במוזם הקפירס אשר על ידיהם נלחו דבר נדבר, ומודדים ולרנים דמיון וכרגלים: וסינו בני מררי דמיון סכמות סמעיטס נלרס סידים וכרגלים: ונעזרו שתי הכתות בבשיאתם בענלות. כמו שלטעולה כרגלים וסידים לרין עצמות, וכן להם ולחוטם שם דמיון סלכרים סרכיס לרביים אל סכמותיס רכיס, קך קיס להם עוד בענלות: כל זה בסדר ותכונת חכמת אלהות. וכמו שלח יתקן שנטאל להם נלרס אלרס אל סלרס על זולת סכמותו וסלרס, קן אל נולל ללרסל צעמי סמסן סקרגנות, שנטאלו סדרס כגוד כיראל סלרס ודמות סמסן סקרגנות, ודי כוס סימאל סקבל לדמות דבר לנדר ולרין דבר מדבר, ויסיב לנגד סיניו סלוח סכל ס' וסכמותו כנוף סלרס סגמתי דומה ממש להלות סצפ אלרי סקבל ערס, אל סתק ס' כסס וסמס על לרמיתס מתקיניו חמידיס כסדרן ומוספוס סלכמס: אבל מה שהוא יותר נפלא ונעלה. עטס סכוא יותר נפלא ונבגן מן סככל: ושהיא תורה מאת האלהים יתברך. נלומר כמו כלל סמעות סאין סעמס ידוע אלניו, מללרס סיאל מלל אלריס ודלי סאין כח נלרס כעוד נכמותו דנוקס כחומר לכנין דע סלניו ולמס כניעו לנו סקודס סללח, כמו סל"ל להנין כל כירלוחיו להם נכנולו על זס סכדר סלרס ומס עטס יס ככריסלס, וסייה ענין סקרגנות כמותו אללנו כמו טעס כל סוקריס סאין כסס טעס. אך עיקר סדימיון סדימס סכרס מעשה סקרגנות סואו טלו ללכיר ענין סגמיות כלמי סכ"י כמס שנלמר שלם. כלומר סמלמיון סכרס ע"ס מס סמקבל ענינו על ספוטו וסוכס סכודלי יס לנרס סוד נעלס מניו ארס ולכו וכוון סכות מלכרס ארס גזירת ססס: הוא מעולה. סוא ויחר סוב: ממי שיתחכם בה וחקר. ממי סמחמסל לנגק סעמיס סל סל סקריס לקריס סמעות אל דרכי סקריס סמקום סללכר, כי סוב לנו סכפ על סינת סקבלו וסלוקו יחד כמזמס סמלול סינת סכריו סקריס וסמסס ארטיס. וכן אחר סכרס כמלרס חמישו סימן א' יס אין סקבלו עניס אללח עס סכל סוב, סוא סלרס סלכ סקריס סוכס ויחר, ע"ס: מהמדרגה העליונה. סכיס סקבלו ססס לנו ונקנין ספיו: אל סמחקר. מי סמחלוח סלוח לללמדי סקריס אל דרכי סכורס: טוב שיוציא בהם מוצאי הרבמה. טוב סימיון ימידי סקריס על

משיעובם לספרות רעות ולמסקות מביאות אל אברון :

בז אמר הכוזרי הפלאת החבר כמה שדמית, אלא שוראש וחושיו לא שמעתי לו דמיון ולא לשמן המשחה :

כח אמר החבר אמת הוא ששורש החכמה מופקד בארון אשר הוא במדרגת הלב, (ושם) [ר"ל] עשרת הדברים ותולדותיהם והם התורה מצדו, במה שאמר ושמת אותו מצד ארון ברית ה', ומשם תצאנה שתי החכמות

אוצר נחמד

קול יהודה

אל עמיס האמיס שחממת הטבע שאין ספק בסיס : משיעובם לספרות רעות. שיעוב דכתי הכוזרי אל כפרת הכוזרי וכוזרי השמים וכוזאל בוס דרכים ומשוכים : ולמסקות. שימים עמנו בדרכי הילוסוסים ורשויוסיס אשר סם מורס רוח סדס וכלל האמוני : אל אברון. איבוד המשו ויירדה גשאל תפחות, וכן כוא אומר שחם עשוקס סי זוח, סם יוליט :

מקן מואלס מחמד ועולה לטוב טעם הענין הכוזרי שאליו הוא משל אה ספכו. ויחיה ליה לחבר דלענדוי איסורא וסל לחקור על ככה ולא לעבד עס הארץ איסורא רבא לטעז לספרות רעות ולמסקות וכו' ודברים כאלה בצינון נכראו מפי הכוזרי בלמרו בהמיטי סימן א' כי אין הקבלה טובה ללא עם הלב טוב, אבל עם רוע הלב ההקירה יותר טובה, ע"כ.

בז אמר הכוזרי הפלאת החבר במה שדמית. מתקן לו משל הכור ושאל בעניו דמיון הקרובים אל בנין האדם בללס דמות הכניסו :

גם קרבו ויחיון אל הסכמה טובה זו דברי בעל העקידה שער ל"ו בלמרו שאפילו הלדיקים מתקשים לוח על מה שגלמרו להם כנגד מה שידמוהו או שיפלוהו ממלמס, אלדרכה מי שגריך איה ולימו חובעו הוא מכלל החוטאים המלאים אה אליהם ימסרבים יסנינו, כמו שהעבד אחו כשאלמר לא לשאל ולא לנסה אלו ה' על ידי ישעיהו, בלמרו המעט מכם הלאות אנשים כי תלאו נם אה אלי, וזמר שאלמס אהו יתקדך כסרמ מה שחוא לאות אהו ארץ אליהם, כלומר שיקבלוהו באונס, ע"כ. והחבר הפליג בהמיטי סימן ס"ח כשנח ההמים המוכעב שהיא המדרגה העליונה הכהרת הנה, ש"פואה משלו במי שלמד מקלבי השיר בדקדוק משקלס ומרחה ומדרגתו שפל בעל השיר המושבע, כמבואר שמה :

כח אמת ששורש החכמה מופקד בארון. כלומר אמר שאל מלאכי דמיון רק לארון שהוא כנגד הלב, אל עדין לתלום הענין גריך עוד טעם אחר מלבד הארון, כמו שהשלמס האדם אל יהי סן מן בלב לבד וגריך אל כראש ושוטיו : עשרת הדברים ותולדותיהם. החולות סם כל המלות כולל, וכמאלמר ח"ל של מרי"ג מלות וכללו כשניסם הדברות, ויהי אחרים שגלל הארון, ויחוא כמ"ד ספק דרכי דף סיס בולע מן הארון מתכוון וסם סיס ספר חורק מונה. וכבר אמרו שחממות המעשיות כולן מלויות כחה המחשורת ונכח המגריס, אמנם סיעקד סוא המחשורת, וסמגריס סוא כמו שמש לו (וכ"ס) הכוזרי ס"ב ס"א שחממות סרקיס), וכבר אודעתי

כח אמת הוא וכו'. נא להורות כי עם היות האמת כן הוא שהארון הוא הלב מקור החכמה והנבואה

להיות הלוות עם עשרה הדברים מונחים בו וסם אמות החורה וטריסו כחומר כראשון סי"א. וגם סם בלזו של ארון הן חולדותיהם של עשרת הדברים והיא החורה המסופעת מהם כפריס מנוסיה, והלא רבים ימכמו להורות ויהי חיוחסנה החולדות אל חיק אמוס, סף גם זלס הולכרע למות הראש זיהם הכהנים שחשאי חכמה החורה, והנבויים שחשאי חכמה הנבואה הרמוזה בשמן הפתחה החוקק על דלס סככו כחומר שרע המלה סימן כ"ז. ומה שאמר ושם עשרת הדברים וכו', הוא גמר ביצורו של ראשון להורות ויהי שרע החכמה מופקד בארון, וכבר הרשימוך וכו' כיואל בזה למשל סימן כ"ז. ומה שכתב שבעה המורה שיהיה מונחה בלזו של ארון ששם עשרת הדברים, יס על עיניו מחלוקה ס"ק דברחא, יס אחרים דף סיה בולע מן הארון במחון וסם סיה ספר חורק מונה, ויס אחרים בחוק הארון סיה מונה, ולמרו שחשאי בפריות החורה והרלב"ג ורד"ק מנשו לדעת ר' יהודה בר אלעזר, והרמב"ן בפריות המורה ס' עקב מתקן לדעת רבנן שלא היה אלא ארון אחד וכו היו לוותו ושכרי לוותו וספר החורה שחיה משה, והרי"ל בפריות הכור והרלב"ג ורד"ק מנשו לדעת ר' יהודה בר אלעזר, והרמב"ן בפריות המורה ס' עקב מתקן לדעת רבנן שלא היה אלא ארון אחד וכו היו לוותו ושכרי לוותו וספר החורה שחיה משה, וכן בארון רק עני לוותו האנשים שטעמי כי לא היה בארון דבר אחר לא אלא ללוות הארון ולא דבר קדושה אחרת כי אם החורה האלהית, וזה אם הלוותו כן שלמות וכן בספרות כי על כסם הארון ולא בלמות, וסם החורה והמנות אשר כרת ס' עם בני ישראל וגו' שהיו שם בספר החורה אשר כתב משה, אלא כיון בלמרו אשר כרת, כי הלוותו לא כרת עם ישראל כי אם החורה והמנות, ויחסר וכו' כאלו אמר ואלמר כרת וגו' זהו תמזים סונתו, ועל דרך זה ההבאר דעה החבר לפי מחשבתו, וגם הרלב"ג הליקס לומר

חכמת התורה ונושאייה הכהנים, וחכמת הנבואה ונושאייה הנביאים, והם היו נבדקו היועצים

אוצר נחמד

שנה מתחזרת תחזיתו בלב: חכמת התורה ונושאייה הכהנים, חכמת הסודות היא ידיעה מעשית המגלה כולם ודברים, חכמת המלכות כהנים יותר מנבואה, הטעם, וכמתאמר במכור כי ישאל מתן דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין בין ענע לענע דברי ריבונות וגו' ונאלץ אל הכהנים הלויים וגו': חכמת הנבואה ונושאייה הנביאים. אמנם עדיין יש מדרגה עליונה שבחכמת הנבואה, שאמנם הניחו לא יגיע אל מדרגה הזאת מבלתי שפלים נפשו בחכמת הסודות ובלבד כחכמת המצות, ואמרו חז"ל אין הנבואה זורה אלא על המסע גבור ועציר, ואין ספק שהמסע שאמרו רבינו בחכמת הסודות, והסודות הם ל"ב מתקב"ל, הכהן שא"ל שינבוא סכל או בלתי שגם בשלמות ושלם. אם לא יהיה מעולה ובלבד שכליחיו ונמדדו, ויזדקק לזה הוא הנבואה ברוח נביא באומה:

אומר ע' חכמה על פסוק ומתא אל הארון וגו' כי מצד הארון מהוון היה ספר החכמה מזה עומד: והם היו נבדקו. ביאר אונק' יתום דוגמא חזק הראש וכן היו חכמים החכמים והפנימיים הכללים בו, וזכר מה שיהיה נוף האומה מהם ענה וחכמה לבדו לו החלק היפה במעשים הנאותים הגו סינים מכסף כאשר הונה מפח אזרחים מן המסלה הבלתי סגולה ומיושרת. וכל זה חכמינו משלו בחכמינו סימן כ"ז בחמרו והזדקך אל יועצים וכו'. והוסף כחן לבאר כי תועלתם של אלו החכמים והנביאים ג"כ מחכמתם מצד העולותם על הספר וזכרון לבני ישראל הדברים כאשר נקלו, והמשיגים יבינו מהם לבחתי וישלנו בעשותם ראשונים אשר היו בישראל לפוקה ולמשלנו:

וחי לנו תועלת עגור מספרי החכמים והנביאים הנכבדים בספר לשום נפשנו בכחיהו המאורעות ההם לבל נתן לחוט רגלנו. ועל כן כנה אומה הכתוב בשם פנים, כדבר הושע סימן ז' והכר זמניה מפניה ואלאפויה מנין שדי, ע"ד ביאור הרד"ק כי הפנים משל לנביאים שהיו העם מחליפים נביאי ה' בנביאי השקר, והשדים משל לחורה שבכחם ושבע"פ שהיו מחליפים אותם בחוקי הנעמים. ולבאורה נראה שאלו בתשובה ז' כדי להפיק לשלמה הכוזרי רק על דמיון הראש, ושאלת שמת המהמה עדיין במקומה היא עומדת. אך אם השיא אליו לכך גם הספק הזה הוסר מעם פניו צמה שגלה דמיונו של ראש, כי להיותו דוגמה הכהנים והנביאים נושאי חכמת הסודות והנבואה נקל הוא להבין ולהשכיל כי משאר יורה שמת המאור על חכמת החכמה הנבואה למעלה כ"ו" יהיה שמת המהמה המוכח על ראש הכהן מורה על מדרגת חכמת הנבואה השופעת מדרגת חכמת המצוות עליו, וכמו שכתבנו למעלה סימן כ"ז אל חמרו ואור הנבואה בצאורים ואומים, ועם איות שמת המהמה מונק על ראש הכהנים לא על ראש הנביאים די לנו הוראה על הכמה הנבואה ככהנים הזוכים לכך בענין האורים והחומים כמדובר, וה"ה לשאר הנביאים אשר לא מן הכהנים המה. וכבר מצינו ג"כ משיחה אל הנביאים, וכמו שכתב הרמב"ם ע' הנהו על פסוק למשחה בהם, ששם ביאר וזאת חליטע בן שפט משיחה לנביא החקיק, משיחה ממש, וככה כי הכתוב שאמר ישעיה רוח ה' אליהם עלי יתן משה ה' אחי לבשר עושים, דרך משל שימשיך רוח הקדש אשר תהול עליו בשמן הטוב, כענין שאמר טוב שם שמתן טוב, ע"כ. ופתה אחרי קרבינו אח קרבן ה', מסעם החבר אשר ערכנו ערך ביאור בוונחו כפי השגתנו ראינו להזכיר כחן כי החכם רבי יתחק בעל העקידה צא מבוט לבאר כלל כונת החבר על הדרוש הזה ואל תפסוהו עליה ימים דברתו ה' ויקרא שער ז"ל וכה ידבר. לחזור דעה החכם החבר ז"ל אשר השיבו אל מתן כוזר על שאלה זו עממה למח שראייתו כמו שער לבוא בו אל אלו הענינים החמורים עם שלא תשלמה הפשוטה על ידו, וזה כי הוא ז"ל אשר שכבר ימאל דבוק השיניה האלחית עם האומה הישראלית בחלוצות הקרבנות הקרבנים צבית מקדשו כענין שחמאל הגשם הבכילת עם הגוף ע"י המזוזה הגשמיים שאינם מטבעה, אבל חמאלו ראינו תועלתם, ככה לא נדע קעם צורך השיניה אל אלו הקרבנות אבל נמאל דבקות שכינה עמנו בחלוצותם. והנה הוא מבוחר כי נוסף על מה שהוא ביאר הדבר האעלם בעללם כמורו, הנה כחמאל אית דומה לנדין והבדל ביניהם הוא גלוי, כי ראינו שהיה מן המצוות והפנימיים והכלליים הגוף אשר הוא הכרחי לעמידת הגשם וקיומה אלוה והוא חסרד בערדה הגוף כמחזר שם, מה שלא יהיו כן הקרבנות לא צורך השיניה ולא צורך האומה כדי שתחמקים עממה השיניה והדבקות האלהי ביניהם, ובמתקום הזה לא נלמוד סודם הוא המבוחר אשר שלא האשוו בטעם, עכ"ל. ולי אחי נועדד השיניה, נקל לנל הפקוחים לפנות, כי לויכה ידוקה אחד לחוף לראש למתן חפוט אורו בלבו לחמר שהודיע נעלם בעללם כמורו אם שהודעה היתה לו עלנתה על לבו מעלם, מודעתה זאת מאשר הראית לדעתי כי סוף עממת החבר איתו אלא להסיר עקפוק החכמי לקרב אל שלנו מאמר הכתוב אח קרביני לחמי לחשי ריח ייחוחי, לבל יורה על נשמות חלילה, כי לא על דרוש הקרבנות היתה השאלה לדעה אך יתחק על ידס הדבוק האלהי כמו שזיורו דברי בעל העקידה שזכרנו בחמרו לחזור דעת החכם החבר ז"ל אשר השיבו אל מתן כוזר על שאלה זו עממה וכו'. ותכן נמשך החבר להודיע אשר הערכים אשר חובר מהם שזוי המצוות והקרבנות והכלליים המוזכר למעלה על יזייר מכללותם דמות כמראה אדם שלם במצונו עד השלם הכתוב לחלו עליו הגשם השכלי, ולעומתו ישאל חול הענין האלהי באומה ע"י הכנה המפשים ההם המצויים מאלה האלהים יתב', ובלבד זה נמארה אית טובה מן המקומה שזכרת הודיע ולהודיע כי עניני החכמה כחיוות הפעולות המהפערות ומתאורגות

יזועים המכירים (ל"ל המתירים) המזחירים האומה והמוכירים, והם ראש האומה : כמאמר הכוזרי אם כן אתם היום נוף בלא ראש ובלא לב :

אמר

אוצר נחמד

קול יהודה

והמחלזות בערך נפלא, ועיני משוספות למזל סגולה ויחס ביניהם כאשר חמר הגושל ויכל שחח, ובלא בחוך הבאום יחס השל העלויה אל הווס הכעב שבלדס, ויחס שמונית הקרבנות הנתיים ללשים ממזנה המלך, אל הדק שזרס אשר ידבק בו החוס הטבעי כאשר דברנו, כך אח נפשו ישמור- לבליח בקש טעס ללופן המשך הדבוק על ידי המעשים האלה כי מעולם לא

שח' לבו אותו בהכמה להגיע לזה כאשר יבצר ממנו מזמה ודעה איך ימשך חול הצורה על נמאל טבעי ע"י המזג המיוחד לדבר דבר, וכמו שהורה על ככה בשלישי סי' ז' בחמרו, אבל המעשים האלהים איך שלטו מגיע אליהם וליחס נדחים (י"א נראים) אלל השכל והס נשמעים כאשר ישמע החולה אל הרופא ברטופוזיו והנהגותיו, ע"כ, ובכ"י ל"ב כהוב לאמר וכבר דמיתי לך ביזירה האמה וההי"ס וכו' עד אמרו והערכים ההם איך אנו יכולים לשער אותם וכו', גם בסיומן ל"ג הוראה על זה נגלית ומבוארת. ולס לא שח לבו להודעם האזה איך יאמר עליו שלא נעשית מחשבתו מאשר הודיע נעלס בעללס כמוהו, ובעל העקידה מה הוא כי יתלה עליו הודעה דבר לא כונו. גם מה שהבדיל בעל העקידה בין החזון שזרבו ניכר ומפורסם לבריאות הגוף כהיותו הכרחי לעמדי הנפש וקיומה אללנו, לבין הקרבנות שאין האורך נראה בהם לפי דעתו לא מלך השכינה ולא מזל האומה כדי המוקיים בה על ידס הדבוק האלהי, למח זה לא מיהא למעל מה שהקד' ההכר לפניו מהמרים שונים מורים על היות קבול הענין האלהי סמוך ושען על שני הדברים, האחד שהגבלה שעור המזג וערכו הראוי במעשים לשיחול על ידס הענין האלהי באומה, תהיה מזל האלהים מלומדה. והשני שכוונת אשני האומה בהשלמת המעשים ההם המזוויס להס ממלוח יחברך, תהיה נטויה מלך

בזוכה מלל והפך שלס בידס יללה. וכבר נעשית לך לזכעי מעטרון מורה דרך אל כמה מקומות מתיחסים לזה אחר למלך למזל חשבון, ולמה יעמוד ברחוק החכם ר' יתחק המוכר, ועליו עיניו מבינים אל אחד מהמה האס זקן יתחק ותכניה עיניו מראוה. ואיך ח"כ לא יהיה לורך נעלל לקיוס הדבקות האלהי באומה הערך הנעלל השמור במעשים המזוויס ממלוח יתב' שהקרבנות מחללס להדבק בהם השל האלהית דבקות החוס הטבעי בלד הדס כמדובר, ואור ישראל אשר יהיה להס במחשבתם הכרויה אל השלמת חפלו יחברך הכלית החפן והרצון. מי שס פה אלדס ויהי טרף לביחו מחלבו ומזונו לורך הכרתי ומתמיד חנפה וקיומה אלל גופו, או מי ישווס אלס בנתינת סבה להקי סדרי הטבע אשר הטביע לכל נמאל בהטווס האלהי, הלא הוא יתב' אח קרבנ לתמו ויכל חת לערוך שלחן ללורך הכרחי באומה להתקיים בה על ידו הדבקות האלהי ולס עין לא רחמה בשוס אחד מהס מדרגת עליאת החכמה. והנה הדמיון שוה ומשכים, כי מי שמלך ללחה וידליק החוס הטבעי בלדס מחלבו למזונו למען יתחוק הקשר בין הנפש והגוף בחכמה נעללה בלתי משוערת, יאמר לשמן הקרבנות וידליק באומה החוס האלהי לקשור בה על ידו משערת דבוק שכינתו, על דרך אמרו לא על הלחם לבדו יהיה האדם כי על כל מולל פי ה' יהיה האדם, וכל שכן עם שלמות חפן שמוני מזונו להקריב קרבן אשה ריח ניחוח נחת רוח לפניו ית' שמלך לעמלו ועששה רצונו :

ועתה אשים פני אל הרי ישראל אשר ינאחו נאוס כי מה שייחס בעל העקידה לעמלו בעטס הקרבנות הלא הדבר אשר בין אליו הכבר על פי האמת והדק. העטס איך הלא ישמע דברי בעל העקידה אשר ללשונו יגיביר אחר חפיסו עלו ה' החבר כמדובר וז"ל, אלא אשני אומר שהענין בהם שוה ומבואר בלתי מוסבל, וזה כי כמו שישלם בריאות הגוף ע"י המזונות ובבריאותו יהיה לו שלס עם נעלס ומדבק אליו, כן יחס הענין באלו הקרבנות, כי בצבוב ההשקפה הם נותנים הכריאות והשלמות אל כללוא האומה ואל יחידיה ומגולתיהם כדי שימלא אללס הדבקות בלי ספק, והוא כי מהידוע שהנפש האלולה ומתעמתה בלדס השלס ברב יצרור והשתדלותו אשר על לא נאמר ויהי האדם לנפש חיה כמו שמתבאר שס שער ו', היא נפש יקרה ומעולה מתיחה חיונית או היולגית. והכס כמו שכן נבדלו במהותיהן כן נבדלו מזוונותיהן אשר בהם יתלרבו ויתקיימו אלל הגוף, כי הנפש החיונית אשר היא השלמות הראשון אל הגוף מונית ומתקיימת אללס במחלל ובמשקס הנשעמים, אמנס זאת הנפש האולה הרומית אינה מחפרנסה רק בדברים ממתיקיים שכליים כי לתמה סס וכו' על אמרו ועל זו טענון עמנו חתקיים הטכינה ומדבק בכללוא האומה הננחרת במעשה הקרבנות, לא מלד שסס מחלל לשכינה ולא לאומה רק שבהשיב כונתם בהם והקריבס בלופן נרלה ונאלו יועילו למו להללים נעשס ולהכשיר מעשיהם לפני ה' יתב', עד כי עוב כוונתם ועווס שלמותם יהיו סבה מתייבה להמלא אללס הטכינה האלהית ולא חפרד מהס בשוס לז, וכמו שמלך בקרבנות בכלל ריח ניחוח לה' נחת רוח לפני שמוני

ונעשה

7

[ספר הכוזרי מ"ב]

לאמר החבר כן הוא כאשר אמרת, ועוד ולא גוף, אבל עצמות מפוזרות כמו העצמות היבשות אשר ראה יחזקאל, ועם כל זה מלך כוזר העצמות אשר נשאר בהם טבע מטבעי החיים, וכבר היו כלים לראש וללב ורוח ונפש ושכל, טובים מהגופות המצוירות מאבן וסיד בראש ועינים ואזנים וכל האברים, ולא הלה בהם מעולם רוח חיה ואי אפשר שיחול בהם, אך המה צורות דומות לצורות אדם ואינם אדם :

לאמר הכוזרי כדברך כן הוא :

לב אמר החבר כי האמות עכו"ם אשר חשבו להדמות לאומה החיה לא יכלו להשיג אל יותר מן הדמיון הנראה, הקימו בתים לאלהים ולא נראה בהם

קול יהודה

אוצר נחמד

ועשה רצוני, ובהשקל הכונה החיה השלימה מעל הקרבנות ועקר השלחן האלהי מלפניו ומתפרדה הפילה, עכ"ל. ואחר כך האריך לחזר ולדרוש הכשר הכונה הראויה בקרבנות ע"פ רמזייהם כמבואר שם. והנה עם היות בעל העקידה והחגב נראים כזוהבים שוים ומתבדלים בהכשר הכונה האריכה להשלים הדבוק, הלא בלב ובז יקברו, כי אין משמעות הכונה שזה אללם, ובהעריך דבריהם אלו עם אלו ימצאו מהתלפלים חלוף כביר לא מועד. וזה כי בעל העקידה שם על עקב מאודו של מעשה הקרבנות בעושים שלמות המקריבים הנמשך להם מהשקפה ענין הקרבנות והרמז המכונן מהם, וטוב הכונה החיה המתרחפת על השקפה הוראה הקרבנות והשכלהם היא לדעוה הסבה המחייבת להמלא העשייה אללם. אחת עתה ברז"ל כי זכר לא מה יען החגב על סנה קיום הדבקות באומה אם כה יאמר כדברי בעל העקידה הנכבדים לפניך, הלא ידעת ושמעת, כי סגולה הגבולה שעור הערכים בעמשים המנויים מלח' ה' מן העמים, ומחיימות הישרים בלבותם להשלים זוויו של מקום נפש חפלה, הם שני דברים ישנו אחים יהודי להשלים על ידם סנה משקפת אל הדבוק הזה, ושהערכים ההם להגידם אי אפשר כי אין בהם הפיסת יד אדם, להיחם מן הדברים שאין להם שיעור המעלה אלל בחינתו, ואיך אם כי השקלה שמי הדעוה בשלם הרים ובמאזנים לפנות ישאו יחד :

ל כן הוא. למת דוכר אשר דכית: ועוד ולא גוף וכו'. והנה מוכיח על דברך ואומר שאף בגוף אינו על פניו: אבל עצמות מפוזרות. אין ענין בדמיון שום אבר מרגיש, אצל דמיון העצמות אשר כל רוח אין כס בעולם כחיי האדם אף כי אחר מות האדם: העצמות היבשות. אשר אין בהם שום לחלוהת מגלי מוח: אשר ראה יחזקאל. ביהוקאל (ל"ב) נאמר היסם עלי די' ייוליאני כחזה ה' ויניתי בתוך הכקשה והיא מלאה עצמות וטעניתי עליהם סביב וגו' והנה יבואו מלאד ויאמר אלי כן אדם הפחיתים העצמות אלה ואומר אדני אלהים אלה ידעת, ונאמר לחז' ויאמר אלי כן אדם העצמות האלה כל בית ישראל שם' כה אומרים יבאו עממותיו וגו' לכן הנבא וגו' עד העשיתי אהכם מקדושים. כהי שדמה בית ישראל בגלותם לעצמות יבואו על הדמיון הנגלה היה שאמרנו: טבע מטבעי החיים. ככרי היו כלים לאדם כחיי, יתכן ברז"ל ה' להיחיות כאשר נכתיבו ואלנו: מהגופות המצוירות מאבן וסיד וכו'. הם הישמעאלים היושבים שקיים על אדמתם מקובלים יחד ולהם תורה ונבואים לפי דמיונם, וכמו שאמר סו' (ל"ב) בילוי הם גוף שלם כנאש וכל כאשר היינו אנתו רימי קדם: ולא חלה בהם רוח מעולם. מעולם אין כל רוח בקרבם, סה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו וגו': ואי אפשר שיחול בהם הרוח. אין שום אשמות שיחול רוח חיים בגוף טעויו ואלן: דומות לצורות אדם. לפי מנחית עין :

לב לאומה יהדיה. לאומה ישראלים: ולא נראה בהם

ל ועוד ולא גוף. ר"ל הוסף עוד על דברך לאמר שאפילו הגוף אינו אחתו. (ואפשר שהטעם הישר הוא בלא גוף, כי הבי"ח נחלקת בזו"ל מטעם סופרים): העצמות אשר נשאר בהם טבע מטבעי החיים וכו'. הרי זה מעין דוגמת מה שכתב בעל הקריים מחמר ד' פ' ל"ה שדכר שקבל איהו שפע או כה עליון אע"פ שנסחלק ממנו השפע או הכה ההוא, כבר נאמר בתקבל האוא איהו רושם מהמעלה ספיה בשפע ההוא שקבל ראשונה, ועצבור זה הוא שאמרנו רז"ל והשמיחתי אה מקדושים, אף כשמן הרצין הם נקדושתן, ואמרנו תשמישי קדושה נגחים, וזה בעבור הרותם ששאר בהם מהדגד האלהי שהיו משכן עלו או תשמיש אליו, וכן על זה דרכן לאמר שהגוף שהיה משכן לנפש שהוא כה עליון, ששע"פ שהאל ממנו בעת מה, שכבר נאמר בו איזה רוח מהכה האלהי ההוא שקבל ראשונה, וראיה לדבר וכו', ע"כ: ורוח ונפש ושכל. הם נפש רוח ונשמה שרמזו להם פעמים סימן כ"ו ע"פ שלמה מדרגות הרוח ההם הטעני ככבד בלב וזמנה שיעשו שם ושאיים אל הכחות האלה כמבואר שם, ובסימן ל"ב ששמע הלוס לפתור אוחו מסי בעל המשל עלמו. ומה שאמר רומות לצורות אדם וכו', שזה לאמרם ז"ל אדם אחס אהם קרויים אדם וכו' :

לב כי האמות וכו'. זה שהרזן המשל המוצד לפיטו כסימן ל' לרוחה אין זולתה זרות דומה לאדם דעת - אתר לימודי יהדות רוח * www.daat.ac.il וכו'

בהם לאלהים אות, הפרשו והגזרו להראות עליהם הנבואה ולא גראתה, החניפו והכעיסו ובעטו ולא ירדה עליהם אש מן השמים, ולא מנפת פתאום כדי לברר אצלם שעונשם מאת האלהים, ועל הענין ההוא נפגע לבם, רוצה לומר הכיית הדתא שהם מכוונים אליו ולא נשתנה עינים, אבל עינים משתנה כפי רובם ומעומם וחוקתם וחולשתם ומחלקותם וחבורם על דרך הטבע והמקרה. ואנחנו כשימצא פגע

את

אוצר נהמד

בהם לאלהים אות. לא נראה בכחיים סכס שום אות או מוסף אלהי: והפרשו והגזרו. המדייקים פירושו את עצמם מתאווה השולט במחיות וקנוסיהם כדי שיגיעו אל נבואה: החניפו והכעיסו ובעטו. שמה תאמר כי נזדקקת ומזכיר טעובה אשר לכה לא הולכו לנבואה אשר עיקרם לישר הקבל והסמוך, הנה גם אם הכיעו מאד והכעיסו את אלהים משולב אל מה עליהם עונת פחיתות, והכיעו משלש ולא מחניפו את האלק (במבדכ ל"ב): ולא ירדה עליהם אש מן השמים. כמו שקרה לשני בני יצחק על הכנסת אש זרה בנית הקודש בטוה שון קל, הרי מה נורא כנית אשר עם שובן כבוד ה' בראשית. וכן דבר קרה יצחק אשתו ב' ותאכל את הכתמים ומאחיה איש מקריביו הקטורה, וכן ככלל שפותיהם לא שסס טעובה מלגלג עליהם בדרך אות מן ה', וכמ"ל ויחי כסם כמחזונים רע בלתי ה' ובד' נצטרע גם אש ה': ולא נשתנה פראוהם. כלומר כבוד הכתמים בעגל וכלתם וקרה כסם מנפת פתאום, לומר חון לטבע שגולג הסוהן רב במעט נגע: ועל הענין ההוא. נשמח והכעיסו: בפגע לבם וס'. והדבר הכיית המקודש לאומה הוא במקום הלב שבני אדם. והדבר משפורסם שאם יגיע איהם פגע לבב, הגוף הוא הכאברים מתחמטים ונחלשים פתאום, וכן הדיו נותן אש הגיע איהם מרי גנד הכיית הקודש לכה שיאחז חיל ועף לכל האומה: ולא נשתנה עינים. ע"ז עיני טוהמים על סדר אחד כמו שסיס מקודש: אבל עינים. הללחה: בפי רובם. אם ריגים עמי האלק והסוהן רכס סולכים כדת סוהא גדלו והללו: ומחלקותם וחבורם. אם נעלק קתם מתאום ומצארים תחמטם

קול יהודה

וב'. ודבריו נבדל קרובים לכדי עצמו בשליטי ס' ב' באמרו וכן שאר הדמויות לא יכלה אומה וכו' עד אמרו היוכלו לדמותו אלף כלשר ידמו וכו' פ"ב: הפרשו והגזרו וכו'. נעשו פרושים ומזיכיס: החניפו והכעיסו ובעטו. ומה שלא פקד עליהם עונם פתאום ראייה של היותם נעדרים ההשגחה הרבנית, כי לא בללה תלק ועקב תאבדו (מנצמו ב') רק תאכס ידעתי וגו' על קן חפקוד וגו', וכמו שהרחיב טוה ז' סימן ל"ח באמרו בעדה שזאם שזעומה וגומלה לעמה בחוכה, ר"ל הכעיה וכו'. והאמתי כי ידבר ההבד בלשונו השוטף והחיוו והכעיסו ובעטו, לרמז אל שלם שביורה טעמו ישראל במבדכ בזה אחר זה, במבואר גם בהעלותך, והס הקראלים פורעיות דבריו חז"ל באמרו ויחי נכסוע הארון ויחמך מהה פרעה ז' טעה לה סימיות מלמעלה ומלמטה לומר שאין זה מקומה זכו ולמה הכנה כלן כדי להסכיב בין פורענות רשאוה לפורענות שמה, פורענות שמה מהי חילי היא ויחי העם לפרעוניהם, פורענות רשאוה ויחמך מהה מר ה', ונמר רבי המה בר חנינא שפרו מאחרי ה', ויסיק מקומה אמר רב אשי בדגלים, ע"כ. ור"ל בעל ההוספות פירש שפורענות רשאוה כלהמריק במדרש שנסעו מהר ה' דרך שמה ימים, חמיק יונא מביה הספר שצורה והלקן לו קך היו בורהים מהר סיני שלשה ימים, לפי שלמדו הרבה חורה כסיני אמר הקד"ה

כמוך פורענות לפורענות, ללו, אלף נכהוב פרעה וכו' הכיור באמרו והספיק שלא יהיו שלם פורעניות סמוכיה ז' לזו ומלאו מוחזקים בצורעניות, וקרה ההטא פורענות אש"פ שלם אירע להם ממנו פורענות, ושמה אלמלה הטאם זה היה מתייסם להרין מיד, ע"כ. ובה על שלם שניוה, שס נכסע מהר סיני בשמה, והחלונם רע בלתי ה', והחלונם חלוה בככי, ועל שמה העושים המפורשים עם ככהוב כי עגרה עם אש ה', ויך ה' ב' כנס מהר רכה ממה רכה ממה עורדי בין שטיהם כמחזוכר שמה, בלו דברי ההבד מכוונים באמרו החניפו והכעיסו ובעטו ולא ירדה עליהם אש מן השמים ולא מנפת פתאום, לומר שלא נראה כשיהי ההשגחה עונם פחיתות עמו נבמול ולטוב. ואפשר עוד שישן אלף יצחק אשתו ה' ותאכל את הכתמים ומאחיה איש מקריביו הקטורה, ולקף אשר יאל או מלפני ה' החל הבין במחלונים על היותם האוה, כמו שפורסם בענין קרה, וכלל לשונו באמרו החניפו והכעיסו ובעטו, לרמז אל הפלגה מריים על קשר העדה שם קרה ועל פקסוק חלונם אחר מעשיו על מקום: ועל הענין ההוא. ר"ל על שלא יכלו לדמותו אל האומה החיה כאמור: בפגע לבם וכו'. ר"ל אין לתמוה אם בצגיעה נגז מן מה לא ישהה עיניו על מה, כך האומות החמות השעודות נכודים ומחלות גם כי יקרה להם פגיעה לבם, והוא הכיית המקודש אלף (כי כן היה משלו בסימן ל"ו להמשיל עיקר הממשן שהוא הארון עם הכורה שדכוה ללכ האדם אשר בו עיקר החיות כלשר סודר שמה), לא שתקנה עינים מן הפגיעה הכיה כלשר ישהה עיניו בצגיעה ביה חפלהרמו אשר הוא לבנו כאמור, וכמ"ל שמה (איכה ח') כי רכות אבותי ולבי דוי, רמו להרען הכיית הקודש. וכבר חז"ל בליכה רבתי זאת רעיקך כי מר כי נגע על לבך אשר בימת"ק שנאמר והיו עיני ולבי עם כל הימים: אבל עינים. במלחמותיהם לענין החלונם או הסכו: משתרנה כפי רובם ומעומם וחוקתם וחולשתם ומחלקותם וחבורם. והם שגאם עמודים אשר ביה החלונם נקן עליהם, רוח חיל, רוח אומים, וההאחדוה אשי האלף כל יחלק לבם מן יאשמו: ועל דרך הטבע והמקרה.

בשחר

את לבנו אשר הוא בית מקדשנו אבדנו, וכאשר ירפא נרפא אנחנו, בין שנהיה רב או מעט ועל איוה ענין שיהיה מנהיגנו ומלכנו והמושל בנו והמחזיק אותנו בענין הזה שאנחנו בו מהפוזר והגלות, אל חי:

לג אמר הכוזרי כן הוא, כי לא יעלה במחשבה שאומה מן האומות יקרה בנלות הזה שלא תשתנה לאומה אחרת, כל שכן עם אורך הזמן הזה, וכמת אומות אבדו שהיו אחריהם לא נשאר להם זכר, מהם אדום ומואב ובני עמון וארם ופלשת

אוצר נחמד

קול יתודה

שחמט הלחמס, ואם הם מקוננים תגדל הלחמס, וכל כעו שהוא נטיש שנטולס ובדרך הטעם יירדה ועליהם טילהם ועמידהם, הכל כאשר לכל נשקן לפי דרך הטעם או במקרה: ועל איוה ענין שיהיה. אם יהיו נחיתו נקיה שמים מעט איוה ח' אלינו: מנהיגנו ומלכנו והמושל בנו והמחזיק אותנו בענין הזה וכו'. שמה שאמר אם אבדנו ביום מקדשנו וימת לנו נקרבנו כרי אבדנו גם אבדנו נלח. אין הדבר כן שהרי עדיין נשארנו קיימים עומדים ולא נחלקנו החיות מעלותינו לגמרי ועדיין החיות כסם לע"פ שסם נעורים אנו וזה עוד נשמר כסם רוח החיים לפע מועד ולא ירחיקו הרוחות לכל כשר האומר לאדם שיחיה הוא בנלותו ולאנו דומים לעלמות יבשות, הוא הסורס עליו רוח חיים לקיימו ולהחיותו בדרך השגחה נכחית ועל: אל חי. הלא התקין חיים לכל כשר הוא שמיים אותנו עם גלותנו ולא שיהיה לנו ועל ראשנו עמית:

לג בן הוא. אמת שהוא לא מה שאדם מתקיימים בין לחיות בעולם, ואין זה כי אם בעבור שאדם הדקיים ע"י אליהם חיים כלם חיים: כי לא יעלה במחשבה לא יוכל האדם לזיז ענין זה ומה שנתבאר שיהיה זה מדרך טעם אף לא נדרך מקרה: שאומה מן האומות יקרה בגלות הזה. שיוזמן שאומה אחת מיומדת בין כל אומות בעולם כולו ששקע בגלות מה כזה ולא תהפך באומות אל אומות מנושלים עליהם והזקיקים אותם עם כל הקורות אותם והמולאות אותם מן הכעוץ, והמה עודם מתקיימים בתמות: עם אורך הזמן הזה. הנה נתבאר אל הנמי המשקלת שאם דבר קשה וכבד דוחק על דבר קל שמתחייב אחר זה כה לעמוד על דקיות הדבר שעליו יהיה ערך הדקיקה לפי ערך חסון ועל כן שסכד מנת עליו נדחק יותר, והנה האומה ישראלית נדחקה זה חסון הארץ ואינם זויים ממנומה כמלא מימא ועכ"ל הם איוס גלים ביומים: וכמה אומות אבדו. והיא שאין מדרך טעם, מאחר שהרעה אומות שיהיה להם דפוס מאבויסם שעולם אבדו בין האומות המושלות עליהם והסבו להם מנושלים ונשערכו כסם עד שאבדו וכרס לע"פ איוס חסון מאוחר

כנגד אמרו ומלכנו, ואמר והמחזיק אותנו כנגד אמרו מנהיגנו, והכל אלה היה דברו מכון עם מס שאלנו כרצונו. ואנחנו ואמר רמז אל מעשנו, ונחמנו בענין הזה שאנחנו בנו מהפוזר והגלות, רמז אל העדר ההתאחדות הנריך לרפואתנו כמו שקדם, כי עם היווה נעדר ממנו כהיותנו מפחדים ומפחדים בין העמים, וכמו שרמז למעלה בלמרו סימן ל' שגאמנו בלל גוף חלל עלמות מפורות וכו', אל פי צורט הנביא הסוד לשמור את דרכנו כאשר אהנו עם להעמיד זרענו ושמנו כל הימים, ומה שיבאר הכוזרי בפסקא הגמשת:

לג בן הוא. כי אל חי מושל כסם ומחזיק אהכס כאשר דברה. והראיה על זה כי לא יעלה במחשבה וכו'. ומה שאמר יקרה וכו', לפי נוסח הראשון* יהיה ענינו כי לא יעלה במחשבה שיקרה לאומה עלתנו שלא תשקמה בגלות הואה כאשר לא קרה אלינו להשחית בה. ולפי הנוסח השני מהיה הטובה שלא יעלה במחשבה שיקרה לאומה עלתנו כמו הגלות הואה אשר מלאתנו ולא תשקמה וכו': אדום ומואב ובני עמון וארם ופלשת

* לפי נוסח הראשון היה לומר ומה, שיקרה לאומה עלתנו בגלות וכו': הכרטיס

ופלשת וכשדים ומדי ופרס והברהמיים והצביים, וזולתם רבים :

לד אמר החבר ואל תחשוב כי מה שסייעתיך בדברייך הודאה מסנו שאנחנו כמד הדבר המת, אבל יש לנו התחברות בענין החוה האלהי בתורת אשר שמש ברית בינינו ובינו, כמילה שנאמרה בה והיתה ברית בבשרכם לברית עולם, והשבת שנאמר בה כי אות היא ביני וביניכם לדורותיכם, מלבד ברית אבות וברית התורה אשר כרת אתנו פעם אחת בחורב ושניה בערבות מואב, עם הנמול והעונש התלוויים בה הנזכרים בפרשת כי תוליד בנים, וכמו פרשת והיה כי יבאו עליך ושירת האזינו וזולתי זה. ואין אנחנו במעלת המת, אך אנחנו במעלת החולה הנשחף (כ"ח הנשרף) שנתיאשו מרפואתו כל הרופאים והוא מקוה רפואה מצד המופת ושנוי המנהג, כמו שאמר הכתוב התחינה העצמות האלה, ונשלם המאמר בהנח ישיביל

אוצר נחמד

מאחר אחרים וכעמך זמן נאבדו : והברהמיים. סס נס קטורה כמו מדין וטעם וזולתם : והצביים. סס נשי סל"ה סס נ"ו ו' מהחלק השלישי ספוי צימיה הקדמונים מתעטים ככל הארץ :

לד כי מה

מה שסייעתיך בדברייך. כסופין כ"ס נאמר כסופין אם כן אהם היום גוף בלא רשע ובלא לב והתבר כודס לו והסופין על דבריו כסופין ל' ואמר עוד ולא גוף אכל עממות ומשורות : הודאה מסנו. סל"ו מודס דבר שאלחנו כמו גוף מה לגמרי מאחר שנתקל ממנו בית חיוס בית המקדש וסל"ו אב שס ה' היה נקרא עמנו ונפשויע קצרות כספשתמו יתברך, והיום סוס נקרא הקיבור סוס מכל וכל. שאין הדבר כן אכל עמנו דעיון יש לו התחברות בלתיים כחורס הסוכס צימט כ"ס היום, והוא סבלתי חלויס בל"ק מה שאלחנו יכולים לקיים אף כסיותנו בל"ק העמים : אשר שמש ברית בינינו ובינו. הסתורס אכר סס אוחס ס' ליקשור וקווס צימנו וזינו : פעם אחרת ברורב. הסוכסה סכרססת נהקוסי, ושס נאמר וכרתי אה כריתי יקבוו וף אה כריתי יתקו וף אה כריתי סכרסס אוכור והל"ק אוכור. ועוד נאמר שס וף גס אה כסופס בל"ק אויניסס ל' מתקסית ולא געלתיס לכותס וסס כריתי אהם כי אמי כ' אליהס : ושניה בערבות מואב. והוא סוכסה כספשת סוסס כ"ס כהל, אחר מנאכל שבה כסיותנו כספשתו הסכסחו סרוסס עליו : תלויס ענין כספשתו אכר יקבס אוסמ כלתיס סימס ואתקס, ונאמר שס וקספתס משס אה ס' אל"ק ומל"ס אה סדרסס ככל לבד וכלל נקס" כר ק' וגו' ולא יכסח אה כרית אכתיס אכר טכע ל"ס : והיה כי יבואו. כ"ס אהס נגיס וסוי כ' יבואו ענין : סכרסס וקללס וגו' וסכסח אה לבד ככל כסויס אכר סדיק ס' אל"ק שמש וגו' וסכ' ס' אל"ק אה סתוק ורמקס וגו' : ושירת האזינו. מוסס כספשתו ענין כספשתו אכר יקבס אוסמ כלתיס סימס וכוסס צימטס הכימט גווס עמו כי דס עכדי יקוס וגו' :

קול יהודה

וארם ופלשת. ה' הסמוכות לא"י, ולאמר ארם ופלשת ע"ד אמרו (ישעיה י') ארם מקדס ופלשתים מסמור : וכשדים ומדי ופרס. כי מדי ופרס מסמיתו אה מלכות כשדים, והיוניס הסחיתו מלכות מדי ופרס כאלמו כרלשון ס' ס"ו : והברהמיים. אולי סס אומות עמיתים עמלס הנכרסס, כלילו אמר והסכרסמיתו, וכמו שמוזכר הגריס מייחסיס עמלס להכר. ואלוי היה מצני סל"גכס אה כרן נהן לסס אכרסיס מהמות ויסלחס וגו' : והצביים. אולי סס מלכתי סל"ה ס' סזכר המורה ס' כ"ס ו' מהחלק כ"ג. או סס הסכרסיס כככות שמלכר מלך כסויס. וסמל סס הסכסויס זככר הככות וסכסויס אשוי מדה, ומככרו ג"כ צימוקלל (כ"ג) :

לד כי מה

מה שסייעתיך וכו'. כאלמו סימן ל' כן הוא כאלר אמרת וכו' : במעלת המת. כלילו אמר כמדדגתס אהס : הדחולה הנשרף. לשון כספשתו כו ר"ס ס' כצוקוסי וז"ל, אה סכספת יש לך ארס שהוא חולה ומוסל כמסה אכל ככרו סמור עליו, ס"ל סכפת שהוא שחק, ע"כ. והנה סעמו כענין חקס ככרו, וככר פירש ר' יונה כלשון ערבי סחלף וסוף התלוי סהקון מהקטו כו כמו סכספת כר"ק ככרס וסוף, ואולי סעמו כעכס סחלף כחל"ק כר"ה כמרה אה"ע. מלשון כי סלכתי אטס, שאלו סזכרי כ' היום, ענין כליטה, כלילו הככר סחלף וככל מרוב הסכסחו, וככר חרנס הסכרנסס ואל מקמו שחוף, ולאחריה סחוף. ולפי הסכס סכסכ כו הסדק יחבכר ע"ד הרס"ב ס' סכסכ ס' חכא כי הסדקו הוא נעיווח כעזכות קדיס, או לדעת יש אומרים שהוא סהק, והסעס דקוה : ונשלם המאמר וכו'. כ"ל סמככר הדכר כ"ס. וכלי יסכיל עכדי (ישעיה כ"ג) המככרית על ישראל אולל מפרסיס רביס, וכיוון כזה סכס סס שלום כיואור ממחרו כספשתו אומתו לחולה סמחף סחילאשו וכו', וכל זה מהככר יפה מן הסכסויס כסס, כי מסכוק יחקלל ל' סעמע כריתס רק על אהס

צימוקלל כסלתי כס' ל' : ונשלם המאמר. כלומר סלימות סס סדמיון סלתי מדמס אה אומס סל"ס לחולס כוס : כרסח יסכ"ל

ישביל עבדי מן לא תאר לו ולא הדר וכמסתר פנים ממנו נבזה ולא חשבונו, ר"ל משנוי הנראה ורוע מראהו, וכמו הדברים המטונפים שיש לאדם אסתניסות להביט אליהם ומסתיר פניו מהם, נבזה וחדל אישים איש מכאובות וידוע חולי:

לה אמר הכוזרי ואיך יהיה זה משל לישראל והוא אמר אך הליינו הוא נשא וישראל לא מצא אותם מה שמצאם כי אם בעונותם:

לו אמר החבר ישראל באומות היו כלב באברים, הוא רב הליים מכלם ורב בריאות מכלם:

לז אמר הכוזרי הוסיף לי עוד ביאור:

אמר

קול יהודה

אוצר נחמד

יאוש הרפואה, ובפסוקי ישעיה רמזה על כל הקלי הדמיון בשלימות: מן לא תאר לו ולא הדר וכמסתר פנים וכו'. הכונה ששאל ביאור מאמר של חבר מן השני כתובים הללו, כמו שזכרנו: רוצה לומר משנוי הנראה ורוע מראהו וכמו הדברים וכו'. השב נא אל חוקך וזכרון הפסוקים הללו כאשר המה בישעיה (ל"ג) זממרו שם בשם הלומות המזכירות לקול מזכס של ישראל ביהוסם נפזים בגלוסם, לא חושב לו ולא הדר ונראה ולא מראה ונחמדו, נבזה וחדל אישים איש מכאובות וידוע חולי וכמסתר פנים ממנו נבזה ולא השגותו. וכבר ידעת מה שכתב ראב"ע וזולתו כי לא, משרת עמלו ואחר עמו, וכאלו אמר ולא נראה ולא נחמדו. והנה כונן ההבדל חסיד על עבר פני בציבור כתובים ההלך על אל התאר. מה שלא היינו יכולים להפיק הבקמו אליו כחמרו ונראהו, טעמו מפני שני הגרסה שלא היה לו חסר ולא הדר כתובים אבריו כי הודו נהפך עליו למשחית, ומה שלא היינו מומדים אותו כחמרו ונחמדו, היא מפני רוע מראהו, והוא אמרו ולא מראה, שלא היה עין הפנים לנבן אדם נהמד למראה. ובכן הורס על דמיון החולה השחף אשר זכרנו. אשר כי נתקן אל ביאור הכתוב הנמשך אשר בו יותן פה למה היו מסתוריים פנים ממנו הבלגלג היותם עד שהיו מואסים ומתעבים אותו. ואמר שיהיה זה מלד היווה נבזה וחדל

ישביל עבדי וגו'. בישעיה ל"ג וי' שכל אל הפסוקים זממרו על איש חסד, ומפני שדלוס והלאהם תלוים בכלל הלאהם כחמרו וכו', כי ישאל ערבים זה עדי, כנה אזהם ככתוב בלש אחד, ועליסם נזמר הנה ישביל עבדי ושאר כל כחמרו בענין: ולא השבכוהו רוצה לומר משנוי הנראה. לומר שלא נא כתבנו בני אדם עוד כמו השחף הזה שהכנה פניו ומראה ענהו בו שאין לו עוד הלך כחכנון המיים, מאהר שאין חרופה למכחו וברי כאלו מה ועבר ובעל מן פטולס. כן חושבים כל האומות על האומה הישראלית: משנוי הנראה. שתכונתו איננו ונתקענו הככה עד שאינו ברוחך אדם לל: אסתניסות. עקל בלגון אכסנו: וידוע חולי. רוצה לומר שהחלי ידוע שאין לו חרופה. זה חרס לומר שהחנה וככרה בלוי, כמו וידוע ככה את אבני פטוח (שפטים ח') שיהא לשון השחמה:

לה והוא אמר אך הליינו הוא נשא. שם בענין כהא נזמר את תליתו הוא נשא וממלאות ככלם ונאמה: חשכונו ענו מוכס אלסס ומטורה הוא מוטל מפשעיו וגו', כמשמעות הדבר שבעבור עונת וזלנתו הוא מדוכא ומעונס: לא מצא אותם מה שמצאם. לא כהו עליסם כל העושים והקללות רק בעונות עמלם:

לו ר"ל הוסיף לשון הפסוקים והקללות רק בעונות עמלם: ויכמו מ'א' שהנחנו הסגולה וכל: רב הליים מכלם. הנה נשא חולסם כל האברים ובריאותם נישר שאל מכל הקלי סגוף:

לז הוסיף לי עוד ביאור. אוסיף לי פירוש דנין: שהוא

אישים איש מכאובות וידוע חולי. ושעור ההבדל לפי מה ששערנו מדערה על חבר כי אחרי היהם שיהיה שם ישראל נבזה וחדל אישים איש מכאובות וידוע חולי, חמרו להפליג בענין זה ע"י דמיון המסחר פניו כן הדברים המטונפים ומסתיר פניו מהם, ויחמדו לאמר מה שהנחנו היווה נבזה וחדל אישים וגו' הוא בגלגלה דבה בעין הדברים המטונפים ומסתיר פנים איש איש מהם לריב מאוסם, ח"א וכמסתר פנים ממנו, והוכיפו עוד להפליג במאמר נבזה ולא השגותו, לומר כי היה נבזה ומתאם כל כך עד שלא נהשב צניעותו לכלום, או שחלם נבזה המזכרות כחמרו הכתוב הוא ציח אחיהו לרשעו להמשיך ולשרבב לשון, כאלו היו שם כתובים שיהיה על הדברים כהלה למה נבזה וחדל אישים איש מכאובות וידוע חולי, שראוי לכללם לביאור הפלגתם כדוע עד שהם כנה לשיטתירוי פנים ממנו מרוב חיעיבו והאסתניסותם המתאם בגבחותם:

לה והוא אמר אך הליינו וכו'. בלוחה פרשה עמלם סמוך לשני הכתובים המכריס:

לו ישראל באומות היו כלב באברים וכו'. מלמד מה שביאר למעלה שישאל הוא הלב והסגולה ברלסון בסיון מ'א' וז"ל, ומנה הדבר במאמר השני היה סיון י"ג, הוולו בלר החיהסות שהמשל, וכוה אמרו היווה רב הליים מכלם וכו'. ומפי ההבדל עמלו ילא ביאור הרעוה והטוב אשר יקרה אל הלב, כי לזכור הנרשעה מפני חיות דמו וכך רוחו הוא מפתח בפתח פתוחים מה שיפגעהו מהליי אשר האברים הטעיים ממנס, מה שלא ירגישו האברים נרעהים עד התחזקה אלנם, ונזה הוא רב הליים מכלם. אלסם כי הלב מהאמך כרכ כח לרמות מעליו מיד מה שיפגעהו במחלת הפגיעה קודם שיהיטב בו, ולא ק שער האברים כי יתכן שיפגעבו כהם החולי זמן מה, וניה הוא רב בריאות מכלם. ולעמן הנתשל

לח אמר החבר שהוא בחליים מתמידים, ופונעים אותו בכל עת מדאגות ויגונות

ופחד

אוצר נחמד

לח שהוא. הלך: בחליים מתמידים. הוא עלול לקבל כל ריב ועל גע, בעצור שהוא משכן כח המעצור שגארה וממנו כל העולות המעשיות וכל מעשיות בני אדם ועדיו ועליו. ובעבור זה מתמידים בו מקרים מכליאים ומדליים את הנפש על עת: מדאגות. לנפיש נפשו לחמו ולרציו המדוכים: ויגונות. הממקרים הפגעים לחו

קול יהודה

הנמשל והתבאר גם כן, כי ישראל מלך זכום ישיגים הלויים ועומים מהעורבם כחמים אלמדס ממעשיהם, ונקדו וילכס עומותים מבלי יחזרו למשן לא יתחוק הלויים עד מלוי סאהה הגורם לאבדון הגמור כאשר יקרה לזולתנו, כלמרו כי לא שלם עון החמורי וגו', ובדרך זה יודרך הלך הזה ויחוקן, באופן שעל ידו ידבק הענין האלהי בעולם, כי מדרגת הענין האלהי

אלנו כמדרגת הנפש אלל הלך כי זה מרכבה לזה וכמו שנתבאר סימן כ"ו. זהו כלל מה שיבא בלפרטי הדברים עד סוף סימן מ"ד. ואהה המזה כמה יתחבטו הדברים עם מחמר הזוהר פ' פתח דף כ"ח"ל מדפוס מנוסחה על הלה בענין בדעש חד חכים מר' אליעזר. האלה על למרו גדול יהיה כבוד הבינה הכוזב האחרון מן הראשון, ש"ל"כ הוהלה הבינה הן' אבדה. השניה כי כל הקרב הקרב אל משכן ה' ראוי שיהיה בן מורין מן האער והיגון והסחד והלא אללו הכל לפיו וגלוי כי ליהודים לא היה אורה ושמהה ושפון ויקר, אדרבה כל העולם כלו בנהה וחס בצער ולסן כן כעש לא יחמר ליעקב עם ה' אלה. השלישית שעל כן לא יאכלו בני ישראל נבלה ופרסה למשן היות להם גוף חזק וברוא אולם, והכי להפך כי כל העמים ילכו איש אחר מאוהתם לאכלם ולשכבה מכל אשר בחמרו, ולכה חזק הנה האדם ועממותיהם יהלילו בכל מעשה חוקף, ואהגו מוכים בחלימות כח ובעשום גדולים, וחכמה עמו כי לא אהגו עמו ולמן מרעיוו כלשר נפכט שמהה. ואחרי פסרו שם לח את אשר קרה לחמוו רשע המלטיבו במלחמי אלהים, בגיד דבריו של רבי אליעזר אשר האירו אל מול פניו מפי אלוהי על השבתה שאלה הראשונה, כי בנין השמי בחים היו על ידי בשר ודם ושלם כן לא היה להם עמידה וקיום, ולין אנו מלכים בית אחר על ידי כ"ז רק אלהה הבינה השלישית מקדש ה' יכוננו ידיו, וביאר על זה מחמר שמהה אה ה' לא יבנה בית שוא ועליו בננו צו, עיין שם כי אין השריכות בזה ממה שעלה ויוריד במה שאהגו עליו. אמנם הסכה ותמע את אשר דבר על שמי השאלות האחרות בחמרו, שאלתה אחרא, דודאי את קריבין מלכא עלאה ואלה יתיר מכל עמין עובדי ע"כ, ודאי הכי הוא דישראל עבד לון קוב"ה לכה לכל עלמה, והכי אינו ישראל בין עובדי גליליה הג"ל כלבא בין שייטין, כמה דשייטין לא יכלי למיקם בעלמא אפילו רגעש הדא בלא לבא, ועל דא הוו באתעשייתא דגליליה עלמא כלבא גו שייטין, וישראל מתהבניו גו שאר עמין בעונות דלכא גו שייטין. ליבא איכו רכיב וחליט ויחיהו קיומא דכל שייטין, לא ידעין משפרא ועקא ועונא כלא אלא לבא דביה קיומא דביה סובלמנו, שאר שייטין לא אהקייא ביה כלל דהא ליה ביה קיומא ולא ידעין מידי, כל שאר שייטין לא קריבין למלכא דלחיהו חכמהו וסובלמנו דשריא במוהא אלא לבא ושאר שייטין רחיקין מיניה ולא ידעין מיניה כלל, כך ישראל מלכא דקריבין ושאר עובדי גליליה רחיקין מיניה. שאלתה אחרא, וישראל לא אכלי כבלות ומרעות ועטפא וילכובא דשקאים ורמשיים. הכי הוא דהא לבא דלחיהו רכיב וחליט ומלכא וקיומא דכל שאר שייטין לא יטייל מוהיה אלא ברירו ותחואה דכל דמא ומוהיה נקי ובירא דכלא, ושאר פכולא אנה לכל שייטין וכל שאר שייטין לא משגיחין ביהו אלא כל פכולא וביש דכלא ענין ולחין בתקיעו כמה דלחחיו לון. ועל דא בכל שאר שייטין איחא אכעבועין שמה או סכהה סבירו דרעשה, ולכנא לאו מכל הי כלום אלא איכו נקי בריות מכלא ליה ביה מומא כלל, על דא כתיב כלך יכה רעמי ומוסו שם. ע"ל. הרעיוי הדברים לפניך להראוקר ויהסם עם דברי החבר לפניך המשל עם היות דרכיהם עונים לא ראי זה כראוי זה:

לח מדאגות וכו'. אלו הם המפעליות הנפש אשר זכרו עינים ברשעון סימן ל"ח, והלב שמשל ממה

נרתינו כמה עניים יסובצו מהם אל גוף של לב, כמו שפסרו איהו נעצר דרעש ויגון, ונרצח מן הספק, ע"ד אמרו (תהלים קי"ט) כי מרחיב לבי, וכן יתחמם מן הכעס, גם הוהלה ממושכה מהלה לב, כאשר עמדו על אחמה כל זה מכה הכסיון. ומן העלה הידוע ושפוס על הסיכר העולם: ואמר מתמידים ופונעים אותו בכל עת. כי אפשר הוא היחס מהמידים ולא יתמידו בכל עת, וכענין נר פמיד על הדלקת מנורה שפיהה אלא מליטה לילה, ועלמה תמיד שפיהה אלא מיום ליום, וממהתן שייטין שנלמד בה תמיד ואינה אלא מהזיחה בכקר ומחזיחה בערב, והתמיד האמור בלהם הפנים הוא משבת לשבת, וכמו שהזכיר רמ"א פ' תזוה על פסוק להעלות נר תמיד, עם היות מולוקתה של הרמב"ן עליו בהמיה האמר שם אלא הדלקת המנורה שהוא נדעוה על הגר המערבי הדולק תמיד ביום ובלילה. ולהורות על ציפא ש ככל על תמיד לא תפסה, הרבה והספיר והמורה המדירות בלשונות המידים, עם היותו מוספיק בפחות מק, וכל זה להפליג בהתמדה עשייה ההפעלות אשר יום ליום ועמסו עליו ולא כל אשר ילכה ירנש דברים יתפלא מהם, וכבר היה דברי בדרוש המיוחד לענין הסדר, כי הרבה דברים נראים מחמורי הסדר, ואסדר כדורים הוא עמש הסדר הנלוה בדבר הכוא לפנין החכליות המכוון. כן משפטו חרנו כהדור ההפעלות הללו שזר

ופחד ונמירה ושנאה ואהבה וסכנות, וזמנו עם העתים בהפוך ובשנוי מתוספת ומגרת, מבלעדי המאכלים הרעים והמשתה הרע והתנועות והמרחים והשינה והקיצה כלם פועלים בו, וזולתו מן האברים במנוחה:

למ אמר הכוזרי כבר נתבאר לי איך הוא רב חלילים מכל האברים, באר לי איך הוא רב בריאות מכלם:

מ אמר החבר היתכן שתתעכב בו ליחה שתעשה בו מורסא או סרטן או תבלול או

אוצר נחמד

קול יהודה

שזכר החבר בצלי סדר, כי הוא סדרו הגלות הלוות על ידו מהכפה דברים זרים יקרו לגדם בכל עת ובכל שעה ובכל רגע, והוא על דרך המשנה וכל אחר וטעם בו, וכמו שראינו למטה גדולי המהברים ששיימו אופני הדבור מהיהיה אל סבע הדבר אשר ידובר בו. ועיין הריאה, הוא העטוף על הכתף כשהחזק בלבו כי בוא יבא ע"ש"ח את אשר יגור מפניו. והיוגן, הוא כאשר למעשה ישכב על הלאה מלאהו. והפחד, הוא כהיותו ירא מן יקראו פעם, אך לא הגיע לגבול הדלגה עליו: ונמירה ושנאה ואהבה. שלשן כלחה בליים סמוכים זה לזה בל' קדושים, לא השגה את אחיך בלבדך, הוכח תוכיה את עמיתך ולא השא עליו הפא, לא תקום ולא תסור את בני עמך, והכבד לרעך כחוד מי ב'. אמנם ההכר שנה את סדרם, כדי לסמוך אהבה לשנאה להיותם גבולים הפכיים האחד מקלה מזו והאחד מקשה מזה במהכרה כבס, או להמטו כבונה ורמון אחר שמוי של סדר מן הטעם אשר זכרנו. וכבר ביארנו ז"ל עיני הנטירה כחומר השאילתי קדומך, אמר לו לאו, למחר ח"ל השאילתי מבך, אמר לו הא לך חמור, שלג השאילתי והוסף לומר סכנות, לכלול בו כל מיני המקרים המהרגשים חמדי להכיל האדם בגבול יודי סכנות, ועם היות שזכר הפחד אשר גם הוא אגודה מאורעות רעות כי תקראנה, ראה ג"כ להיזכר סכנות להוסף עיני על מקרי בני האדם, כי אפשר שיפחד לפעמים

איתו סחלוס מהפחד סיקום ומיתה סקרונים אליו: ופחד. סלדס ממחד חמדי מן יקראלו איהו אסון בגופו ובממנו כל אדם לשי עיניו: ונמירה. הלכ מתשגל כנטריותו מתי יבוא לידו לשלם גמול לשואלו: ושנאה. הלכ כואב כשנאה איהו דבר שאי אפשר לו להסבירו מנוד: ואהבה. אם אהב איהו דבר ואין יכולת בידו להשיגו, וע"ז שאמר ההבד (משלי י"ג) שולמס ממוססה מחלס לב: וסכנות. והאדם שול החת מקרס סכנותס המהרגשים ובלוט כנעולס: ומוסס עם העתים בהפוך. הלכ מקבל מוג העתים כפי שסס מהסכמים מקור להסם וסמל ליבס, מן יהסך סלכ כעטפון וכשפסס מהסכסכות סלויך, וכנודע כעטפונס: ובשנוי מתוספת ומגרת. כבר נודע לעטפיים כי מוג סלויך איהו עומד על מצב אחד כשום זמן, אך ככל רגע ורגע מתסנה, וכדרך כלל כל הנבראים א"כ שיעמדו על עיני אחד מן המסמים ככל רגע לסוסף או לגרוס, אך שאין אמתו מרגשים השמו כעבור שסוס כסדרגס מעט מעט: מבלעדי המאכלים הרעים וכו'. מלכד סמלולים הרעים סמל אלו שוטלים בלב קודס לכל סלכרים: וזולתו מן האברים במנוחה. איהו סלכרים מרגשים חות סכ כמנו הלכ אם לא יקרס איהו גע כחוטס אכר. ועל"כ הלכ נושא חולשס כל האברים:

מ היתכן אלוס אמר: שתתעכב בו ליחה. שתתעכב בלב איהו יתעכב מסמס עם הליחה יתהוה כל מסס וכל גע כשידומן כיואל כה בלחד מהאברים: סרטן. פורסא מסוכנת מחד סקרא (קדענס בל') א: ותבלול. ח"ל פירס ככרחת פרק ו' שזו עור הסופק את הלאות ונמס כשחור שטנין. ולפי עיני יש הסגר נקלס שהוא עיני כסר

כי רשיוני יבולוהו, על כן אמר שיפגעוהו חמדי בכל עת סכנות מהחלפות ראויו שיפול פחדס עליו. וכל זה לפקסס גדולת הספעלויות אשר יפגעוהו כמו שקדם: וזמנו עם העתים בהפוך. ר"ל כי לרוב זמנו של לב כפסס סחלוס יהסך מוגו ממגל אל מצב כפי ההחלף העתים והפוכס. וכלל כזה החלפות מוג סלויך כי הוא סכנות יהסך חמדי והלכ יתשא לעומתו: ובשנוי מתוספת ומגרת. שזס לא יהסך הגעב הסך רשוס ויכיר, מכל מקום איהו המלס מהסשתו חמדי כפסות וימר מן הליכות הקודס: מבלעדי המאכלים וכו'. מן השעה דברים הממשים מסכנות גופו של אדם אשר הגמיה לפיך כראשון סימן ע"ס, סממים זכרון חלק חמירוק מן הסוכרות שהמטגל מכללו, וכבר עלה זכרנו בדבריו שמה. אלו סממיו היה עלס כמנו כנאל לומר סלכרים חמדי ככל העמים ואין חלק סהו האו חמדי כל כך. והפעלויות הממס שהממשים במקום סהו האו חמירוק מן החולה הכלתי שולמס כסס כי הלכ כצמי כעוד ככסר, לא יוכל להפעלס מסס במקום סהו להיות בו הספור על עלס שולמס שהוא הלכ ויש לסס דין קדימה כזכירת פגמי: וזולתו מן האברים במנוחה. כי לא היה הרגשס מהירה למות על הפגמים אשר החלו לגבול לפיכס, כי קרוב לנא עתס וסלס לא ירגשו כחלחלס כהרגשס הלכ. והכל משבאר מתוך דברי החבר המהרגשים ובליים כזה אמר ז:

למ איך הוא רב חלילים וכו'. כי מי יחלה ומי יחוש כחמלחו מיד, חן ממט, כמדובר:

מ היתכן שתתעכב בו ליחה. הרופאים גמרו אמר כי פירוק החבור בלב ימימהו חללוס. אמנם יש הבדל כזה בין הגעת הפירוק אל החלל לבלי הגעמו שמה, אמנם על כל פנים המיתה קדימה לנב: שתעשה בה מורסא או סרטן או תבלול או חבורה וכו'. למראה עיני זכר הכס